THE LIBRARY OF THE
SEP 15 1928

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 37 PHONE PARK 424 WORCESTER, MASS. 13 d.Rugsėjo (September), 1928. KAINA 5 CENTAI Vol. XIV

PASKUTINĖ LENKIJOS NOTA LIETUVAI-LIETUVOS ATSAKYMAS

Bulgarijos premieras atsistatydino. Tautų Sąjungos darbuotė. Eucharistijos Kongresas užsibaigė. Šeši kaliniai užmušti. Kellogg sugrįžo laivu Leviathan. Francijos — Anglijos sutartis. Amerika tyli. Briand Tautų Sąjungoje. Lenkija ir Lietuva. Kinų delegatai apleis Genevą. Persikels į Lausanne. Rado moteries lavoną.

PASKUTINĖ LENKIJOS NOTA LIETUVAI

Kaunas, VIII. 22. (Elta).— Šumlakovskio įtektos Lietuvos ministeriui pirmininkui ir užsienių reikalų ministeriui ir užsienių reikalų ministeriui prof. Voldemarui, rugpiučio 17 d., lenkų notos tekstas toks:

"Pone Pirmininke,

Atsakydamas į Jusų Ekscelencijos rugpiučio 13 d. notą, aš, pirmiausia, turiu garbės visumoj patvirtinti turinį notos,kuri Tamstai buvo adresuota per P.Holuvko 1928 m. liepos mėn., 31 d., ir pastebėti Tamstai, kad P. Holuvko, tinkamu budu pristatytas Jusų Ekscelencijai kaipo lenkų delegacijos pirminiko pavaduotojas, yra įgaliotas kalbėt šios delegacijos ir nesant jos pirmininkui, jo vardu.

Tuo budu, P. Holuvko pasielgė einant lietuvių lenkų konferencijos reguliamino 9 straipsniu, pasiųlydamas Jusų Ekscelencijai sušaukt Ženevoj šios konferencijos plenumo posėdį. Pasirinkimas Ženevos, kaipo musų darbų atnaujinimo vietos, o taip pat pasirinkimas datos, kuri leistų man pačiam pirmininkaut lenkų delegacijai, su daro geriausią įrodymą reikšmės, kurią teikia Lenkijos vyriausybė lenkų lietuvių derybų vaisiams, ir parėjo del negalėjimo iš mano pusės išvažiuot iš Varšuvos prieš rugpiučio mėn. pabaigą.

Bet jeigu Jusų Ekscelencija teiktų daugiau reikšmės lenkų lietuvių konferencijos posėdžiui artimesniu laiku ir Karaliaučiui, kaipo šio posėdžio vietai, negu mano asmeniškam dalymui šios konferencijos darbuose, tai lenkų delegacija pareiškia, esant pasiruošusi sutikt lietuvių delegaciją rugpiučio 22 d. Karaliaučiuje. Tuo atvėju lenkų delegacijos pirminiko pavaduotojas P. Holuvko pirmininkautų šiai delegacijai.

Kas gi liečia musų liepos mėn. 31 d. pasiųlymą, aš laikau reikalinga,- pastebėt Tamstai, kad neapleisdama pareigų, kurios tenka jai kaipo Tautų Sąjungos tarybos nariui, Lenkijos vyriausybė nemato, kas del jos, jokių nepatogumų sujungt lenkų lietuvių konferencijos posėdį su Tautų Sąjungos darbais.

Jeigu vis delto lietuvių delegacija laikytų save kitokioj padėty aš bučiau pasiruošęs tam, kad musų konferencija susirinktų š. m. 25 dieną. Tuo atvėju aš galėčiau joj dalyvaut.

Aš manau, kad vienas tų pasiųlymų bus lietuvių delegacijai priimtinas ir kad Jusų Ekscelencija teiksis su jais susitikt,juo labiau, kad Tautų Sąjungos taryba per ateinančią sesiją laukia iš mųs vyriausybių pranešimo apie musų derybų vaisius.

Aš turiu garbės informuot Jusų Ekscelenciją, kad vežąs šį laišką P. Šumlakovskis, mano kabineto viršininkas, yra mano deleguotas įteikt Tamstai mano atsakymą į Tamstos rugpiučio 13 d. laišką, ir susitart su lietuvių delegacija del atsakymo esančių pasiųlymų.

Aš busiu labai dėkingas Jusų Ekscelencijai, jeigu Tamsta teiksies kiek galint greičiau pasiųst savo nutarimą per P. Šumliakovskį.

Teikitės priimt, Pone Pirmininke, mano labai aukštos pagarbos pareiškimus.

Zaleskis,

Užsienių Reikalų Ministeris
Lenkų Delegacijos Pirmininkas."

LIETUVOS VALDŽIOS ATSAKYMAS

Lietuvos rugpiučio 20 dieną atsakymas,— adresuotas p. Zaleskiui, skamba taip:

"Pone Pirmininke, š.m. 17 dienos notą Jusų Ekscelencija teikėtės visumoj patvirtinti p. Holuvkos, liepos m. 31 d. laiško turinį, pastebėdami, kad p. Holuvko, kaipo pirmininko pavaduotojas, yra įgaliotas kalbėt lenkų delegacijos vardu. Bet kuriems nesusipratimams išvengt ateity, aš laikau reikalingu atkreipt Jusų Ekscelencijos dėmesį į faktą, kad lietuvių lenkų delegacijų santykiai Karaliaučiaus konferencijoj yra užfiksuoti konferencijos regulamine, kuris teliečia abudu pirmininkus. Tuo tarpu gi iki šio laiko mums nebuvo pranešta apie jokius pasikeitimus.

Kai del Tamstos notos pagrindo, aš labai gailiuos negalįs sutikt su posiųlymu sušaukt lietuvių lenkų Karaliaučiaus konferenciją rugpiučio 25 dieną, Ženevoj.

Aš taip pat negaliu paslėpt savo nusistebėjimo, kurį sukėlė Jusų Ekscelencijos antras pasiulymas: Tamsta klausi mane, ar aš labiau vertinu, Tamstos asmenišką pirmininkavimą ar pasirinkimą Karaliauciaus, kur lenkų delegacijai pirmininkaus P. Holuvko.

Lenkų delegacijos pasirinkimas, yra klausimas, kuris teliečia Lenkijos vyriausybę. Todel ji visuomet gali keist savo delegacijos pirmininką. Bet tuo atvėju, lietuvių delegacija taip pat turėtų but pakeista, ko negalima padaryt per šias dvi dienas, kurios lieka iki Jusų Ekscelencijos pasiųlytos datos.

Lietuvių delegacija labai apgailestauja pavėlavimą, įneštą į konferencijos darbus, darbus, kuriuos ji norėtų kiek galint paskubint, bet kelios dienos, skiriančios mus nuo Tautų Sąjungos sesijos, nesudaro galimumo bet kuriam naudingam darbui.

Šia proga, aš leidžiau sau atkreipt Tamstos dėmesį į faktą, kad paskutinės lietuvių lenkų konferencijos komisijos pabaigė savo darbą liepos mėnesio vidury. Tuo budu, buvo užtektinai laiko sušaukt musų konferenciją liepos mėn. pabaigoj arba rugpiučio mėnesį.

Nors plenumo posėdžio sušaukimo iniciatyva priklauso lenkų delegacijai, kuri dabartiniu laiku pirmininkaujo konferencijai, lietuvių delegacija, negaudama tuo klausimu jokio atsakymo, pasiųlė savo liepos mėn. 3 d. notą sušaukt konferenciją rugpiučio 15 dieną.

Tuo budu, jei musų darbai buvo pavėluoti, atsakomybė už tai pilnumoj tenka lenkų delegacijai.

Lietuvių delegacija bus pasiruošusi tęst lietuvių lenkų konferencijos darbus, kai tiktai jai tai leis jos dalyvavimas Tautų Sąjungos Tarybos ir Tautų Sąjungos Plenumo posėdžiu darbuose.

Kadangi Jusų Ekscelencija taip pat juose dalyvaujat, lietuvių lenkų konferencijos posėdžio data galės but nustatyta Ženevoj, per ateinančią sesiją.

Teikitės priimt, Pone Pirmininke, mano labai aukštos pagarbos pareiškimą.

A. Voldemaras,

Ministeris Pirmininkas, Užsienių Reikalų Ministeris, Lietuvos Delegacijos Lietuvių Lenkų Konferencijoj Pirmininkas."

KAIP PULKAI SULAIKĖ AUDINYČIŲ STEIKININKUS
Massachusetts valstijos pulkai buvo siusti į New Bedfordą pagelbėt policijai užlaikyt tvarką tarpe streikierių. Šis vaizdas rodo dalį šių pulkininkų, stovinčių prie audinyčių vartų.

BULGARIJOS PREMIERAS ATSISTATYDINO

Sofia, Bulg. — M. Liapčef atsistatydino nuo premierystės, įteikęs savo mandatą karaliui Borisui tuojaus po susitvėrimui naujo kabineto. Naujas valdžios krizis nebuvo oficialiiai išaiškintas bet galima manyt, kad jis susitvėrė nepatenkinimui išrinktais ministeriais didžiumos partijos.

TAUTŲ SĄJUNGOS DARBUOTĖ

Geneva, Šveic. — Tautų Sąjungos atstovai ruošiasi prie tasptautinio taksavimo-diskusijų, kurios prasidės 2-rą dieną spalio. Prezidentas Coolidge ant Tautų Sąjungos pakvietimo paskyrė, Yale universiteto prof. T. S. Adams dalyvaut šiame klausime. Prof. Adams yra minėtų dalykų ekspertas. Pereitais metais jis dalyvavo panašiame suvažiavime taksų ekspertų Londone.

EUCHARISTIJOS KONGRESAS UŽSIBAIGĖ

Sydney, Austr. — Su didžiausiom iškilmėm tukstančių žmonių dalyvaujant užsibaigė Rymo-katalikų tikybos Eucharistijos kongresas. Kardinolas Cerretti atlankė iškilmingas užbaigimo kongreso mišias, paskui vedė iškilmingą procesiją suteikiant dalyviam palaiminimą. Virš $25,000 žmonių lydėjo procesiją. Pereitais metais Eucharistijos kongresas buvo Chicagoje.

FRANCIJOS — ANGLIJOS SUTARTIS

London, Angl. — Planuojama Anglijos ir Francijos laivyno sutartis, sukėlė daug kritikos minėtų šalių spaudoj. Kadangi tik kelios dienos praėjo nuo pasirašymo Kellogg—Briand taikos sutarties butų ne vietoj daryt, kokias nors skirtingas, kariškas sutartis. Manoma, kad tas užmanymas pats savaimi numirs.

ŠEŠI KALINIAI UŽMUŠTI

Baton Rouge, La. — Šeši kaliniai tapo užmušti ir aštuoni žmonės sužeisti iš priežasties ištikusių kalėjijime riaušių, kuomet burys kalinių bandė iš kalėjimo pabėgt. Kaliniai nuveikė du sargybiniu, dasigavo į amunicijos kambarį, pasigavę šautuvus, bėgo prie Mississippi upės. Visa kalėjimo sargyba subruzdo ir šaudydami į bėgančius kalinius vijosi. Toj kovoj krito mirtinai sužeisti šeši kaliniai. Vienas dar gyvas, bet mirties pavojuje. Sargybiniai tapo lengviau sužeisti. Du ar trys kaliniai pabėgo.

KELLOGG SUGRĮŽO LAIVU LEVIATHAN

New York. — Pirmadieny 10 rugsėjo Valstybinis Sekretorius Frank Kellogg sugrįžo į Ameriką iš savo pažymetinos kelionės į Paryžių, kur su kitų šalių atstovais pasirašė prašalinimo karo sutartį. Kartu su juo sugrįžo ponia Kellogg ir jo palydovai. Kruva reporterių tuojau pasiskubino pasitikt p. Kellogg, kad kuogreičiausia išgaut iš jo žodžius, kuriuos galėtų paskelbt laikraščiuose. p. Kellogg davė jiems suprast, kad sutartis nieko bendro su partijom neturi ir jokios įtekmės ant ateinančių rinkimų neturės.

AMERIKA TYLI

Washington. — Suv. Valstijų valdžia yra užsiinteresavus paskalais apie naują Anglijos ir Francijos sutartį, tačiaus savo nuomonės apie tai neskelbia. Prezidentas Coolidge ir sekretorius Kellogg sugrįžus į Washingtoną be abejo tas dalykas bus apsvarstytas. Francijos spauda nieko apie planuojamą sutartį nerašo.

BRIAND TAUTŲ SĄJUNGOJE

Geneva, Šveic. — Tautų Sąjungos posėdžiams atsidarius, Francijos užsienio reikalų ministeris Aristide Briand, pasakė Sąjungos atstovam, kad planuojamoj Anglijos — Francijos sutarty nieko slaptingo nėra. Planuojama vien sumažinimą laivyno. Ponas Briand užbaigė savo kalbą didžiausiais pagyrimais Tautų Sąjungos darbuotei, pripažinęs, kad be jos Europa jau butų iš naujo karo apimta.

LENKIJA IR LIETUVA.

Geneva, Šveic.—Po įtekme Tautų Sąjungos Lietuvos ir Lenkijos taikos klausimas atrodo ne taip įtemptas kaip iš pradžių atrodė. Abi šalys sutiko iš naujo pradėt derybas Karaliaučiuje lapkričio 3 dieną. Tikisi pasekmingo rezultato iš busiančio suvažiavimo.

KINŲ DELEGATAI APLEIS GENEVĄ

Geneva, Šveic. — Kinų delegacija į Tautų Sąjungą turės apleist posėdžius. Jiems atsakyta specialės teisės pasilikt Sąjungoje ant toliau laikinais nariais. Delegacija ruošiasi išvažiuot.

PERSIKELS Į LAUSANNE

Geneva, Šveic. — Genevos gyventojai susirupinę iš priežasties, kad Tautų Sąjunga gali persikelt iš Genevos į Lausanne, kur randasi patogesnė vieta planuojamam statyt posėdžių namui. Prie namo bus pastatytas Rockefellero fondo knygynas. Namai ir knygynui Genevoj nesiranda užtektinai didelė vieta.

BAŽNYČIA SUGRIUVO

Orhan — Ghazi, Turk. — Mahometonų bažnyčia arti Broussa, sugriuvo laike pamaldų, kuomet buvo pilna žmonių. Dvi ypatos žuvo po griuvėsiais, daug lengviau sužeistų. Žmonės buvo prislėgti griuvėsiais per kelias valandas koliai juos ištraukė. Dievobaimingi mahometonai baisiai išsigandę, ir nusiminę šiuo atsitikimu, nes tai pirmu kartu atsitiko, kad bažnyčia lužo žmonėm besimeldžiant.

RADO MOTERIES LAVONĄ

Santa Barbara, Cal. — Norton Stewart Santa Barbara muziejaus kuratorius tapo policijos pašauktas išaiškint kaip atsirado lavonas jaunos moteries po muziejaus balkonu. Kuratorius sako, kad jis pažino nužudytą p-lę Elizabeth Jordan, bet apie jos mirtį sužinojo iš laikraščių. Kaip jos lavonas atsirado po muziejaus balkonu, jis nežino. P-lė Jordan tulą laiką buvo muziejaus sekretorė.

Žinios iš Lietuvos

KO ŠUMLAKOVSKIS ATVAŽIAVO Į KAUNĄ?

Nuo 19 d. rugpiučio Kaune vieši lenkų užsienių reikalų ministerijos valdininkas p. Šumlakovskis. Jis atvežė Zaleskio notą del lietuvių lenkų konferencijos plenumo sušaukimo vietos ir laiko. Vakar, sekmadienį, 4 val. p. Šumlakovskį priėmė ministeris pirmininkas ir užsienių reikalų ministeris prof. A. Voldemaras; jam Šumlakovskis įteikė notos tekstą.

Musų bendradarbis nuvyko į Lietuvos viešbutį, kuriam apsigyveno p. Šumlakovskis.

Musų bendradarbiui rupėjo klausimas, kam prireikėjo specialaus kurjerio notai įteikt, jei iki šiol tas funkcijas tinkamai pildė diplomatinės atstovybės Rygoj ir Berlyne. Susidomėjimas dar aštriau iškilo kai bendradarbis iš p. Šumlakovskio žodžių patyrė, jog jis yra nepaprastas diplomatinis kurjeris, o vieno lenkų užsienių reikalų ministerijos departamento direktorius, užimąs savo gana atsakomingą vietą. Notos tekstą jis atvežė ir įteikė neuždengtame voke.

Prie to p. Šumlakovskis pridurė, jog lauksiąs Kaune atsakymo į notą. Jis Kaune busiąs pirmadienį, gal but, ir antradienį.

Toks atkaklus atsakymo laukimas musų bendradarbį įtikina, kad atsakymas lenkams yra labai svarbus.

Todel savaime suprantamas buvo bendradarbio noras priverst p. Šumlakovskį konkrečiau išsitart del to klausimo. Bet lenkų diplomatas nenorėjo kalbėt nei apie notą, nei apie savo misiją.

—Aš esu linkęs — sako p. Šumlakovskis— ne viską pasakyt, negu ką per daug prasitart.

P. Šumlakovskio nuomone, jo kolega p. Holuvko buvo per daug atviras su žiurnalistais ir pasakė daug nereikalingų dalykų.

Bendradarbio klausimų kruša susikuldavo į diplomato tylėjimą, kaip į akmeninę sieną. Bet p. Šumlakovskis pasidarė kalbus, kai pokalbis užėjo apie bendrus klausimus.

Į Kauną atvyko p. Šumlakovskis pro Berlyną. Vizą įvažiuot į Lietuvą jis gavo musų Berlyno atstovybėj.

P. Šumlakovskis noriai pasakoja apie lenkų nuotaiką sąryšy su derybomis.

— Lenkų visuomenė deda dideles viltis į Tautų Sąjungos plenumo eilinį posėdį, kuriam svarstys lietuvių lenkų klausimą.

—Lenkijoj jau yra du tomai medžiagos apie lenkų lietuvių derybas. Pirmas apima Karaliaučiaus konferenciją, antras — komisijų darbus.

Baigdamas p. Šumlakovskis pastebi, jog vienas iš lietuvių diplomatų, atvykusių į Varšuvą, paklaustas apie derybų perspektyvas atsakė: "Ši byla užims tomus".

Gana netikėtas buvo p. Šumlakovskio pranešimas, kad lenkų užsienių reikalų ministeris p. Zaleskis nevyks į Paryžių, kaip ankščiau buvo numatyta.

Pabaigoj savo pasišnekėjimo p. Šumlakovskis pabrėžtinai kviečia lietuvių žurnalistus į 10 metų Lenkijos nepriklausomybės sukaktuvių šventę, kur įvyks lapkričio 11 dieną. Jis prižada žurnalistams išrupint net atskirą vagoną. **L. K.**

ZALESKIO NOTOS TURINYS

Iš neoficialinių šaltinių tenka patirt, kad svarbiausi Lenkijos užsienių reikalų ministerio Zaleskio notos ministeriui pirmininkui ir užsienių reikalų ministeriui prof. Voldemarui nuostatai esą šie:

Pirmiausia Zaleskis visoj pilnumoj patvirtina tos notos turinį, kurią įteikė liepos mėn. 31 d. lenkų delegacijos vicepirmininkas Holuvko. Holuvko, esą, elgęsis teisingai, įteikdamas pasiulymą sušaukt konferencijos plenarinį posėdį Ženevoj. Šis vietos pasirinkimas konferencijos darbams atnaujint ir taip pat tokios datos pasirinkimas, kurį leistų Zaleskiui asmeniškai vadovaut lenkų delegacijai, geriausiai įrodą, kokios didelės reikšmės Lenkijos vyriausybė lenkų lietuvių derybų vaisiams. Pasiulymo motyvas esąs tas, kad Zaleskis asmeniškai neturįs galimumo palikti Varšuvą prieš paskutiniąsias rugpiučio mėn. dienas. Vis dėlto jei Lietuvos nuomone konferencijos susirinkimas ankščiau ir dar gi Karaliaučiuj turįs didesnės svarbos, negu Zaleskio asmeniškas dalyvavimas derybose, tai lenkų delegacija pareiškianti sutikimą susitikti su Lietuvos delegacija Karaliaučiuj rugpiučio 22 d. Tuo atvėju lenku delegacijos vadovavimą pasiimsias jos vicepirmininkas Holuvko.

Kas liečia Lenkijos pasiulymą susirinkt Ženevoj, tai Zaleskis nurodo, kad nežiurint pareigų, kurių Lenkijai uždeda dalyvavimas Tautų Sąjungos taryboj, lenkų vyriausybė iš savo pusės nematanti priežasties, kodel nebutų pageidaujamas lenkų lietuvių konferencijos susirinkimas laiko atžvilgiu su Tautų Sąjungos darbais. Bet jei Lietuvos delegacija mananti, kad ji esanti kitoj padėty, tai jis linkęs sutikt su konferencijos susirinkimu Ženevoj rugpiučio 25 d. Tuo atvėju Zaleskis galėtų pareikšt nuomonę, kad vienas šių dviejų pasiulymų bus Lietuvos delegacijai priimtinas. Zaleskis praneša, kad vežąs šią notą Šumlakovskis esąs, įgaliotas susitart su lietuvių delegacija dėl laiške padarytų pasiulymų.

Notą pasirašė Zaleskis.

ATSARGOS KAREIVIŲ TIKRINIMAS

Visi atsargos kareiviai, nuolat arba laikinai gyvenantieji Kauno mieste, šaukiami tikrint šiaja tvarka: gimusieji 1893, 1894 ir 1896 metais, — 1928 m. rugsėjo m. 18 d. 9 val. ryto ir gimusieji 1895 ir 1897 metais, — 1928 m. rugsėjo mėn. 19 d. 9 val. ryto. Nurodytame laike privalo susirinkt Žaliajame Kalne, prie karo policijos mokyklos kareivinių, atsinešdami savo kariškus dokumentus (atsargos knygutes ir laikinuosius liudymus).

Patiems atvykt į tikrinamąjį susirinkimą nereikia: 1) tarnaujantiems karo arbo civilėse valstybės ir savivaldybių įstaigose; 2) sergantiems, jeigu jie negali atvykt del ligos; 3) suimtiems (atliekantiems bausmę ir suimtiems del tardymo arba kvotos); 4) tiems, pas kuriuos tikrinimo metu yra miręs ir dar nepalaidotas šeimynos narys, kurie negali atvykt del gaisro, potvynio arba kitų svarbių kliučių.

Šaukiamieji tikrinti tą pačią dieną bus paleisti namo. Nesilaiką paskelbtų taisyklių, bus traukiami teismo atsakomybėn.

Žemaičiuos rado senų pinigų

Garšviniuos ukininkai, kasdami smėlį, rado molinėse puodynėse senų, 16 amžiaus lietuviškų pinigų.

Degtinės gamyba

Per šių metų 5 mėnesius parduota degtinės už 18,612,835 litus. Tuo pačiu laiku praeitais metais buvo teparduota tik už 16,887,904 litus. Šiemet degtinės daugiau parduota už praeitus metus 1,724,831 litą — Vadinas, girtavimas šiemet padidėjo.

Didėja rukymas

Žmonės Lietuvoje paskutiniais laikais pradėjo suvartot tabako žymiai daugiau kaip seniau. Kai 1926 m. per 5 pirmuosius mėnesius buvo pagaminta 240 tonų tabako, per tuos pačius 5 mėnesius 1927 m. jau 343 tonos ir šiais metais 385 tonos.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Iškasė du puodu pinigų

Šiomis dienomis Trakų apylinkėj Turgeliškio kaimo gyventojai, kasdami keliui griovius, rado du molinius puodus, karnomis iš viršaus apipintus, pilnus sidabrinių didelių monetų. Gandas plačiai pasklido ir pasiekė okupantų valdžią. Nuvykusi lenkų policija atėmė radinį ir be jokių ceremonijų iškratė visus kaimo gyventojus, aiškindami, netikį, kad gyventojai radę tik du puodu. Jų manymu turėję rast daug daugiau. Kratos vaisiai tie, kad policijai išvažiavus daug kas pasigedo įvairių daiktų.

Kol monetos pasiekė Vilnių, jų nė pusės nebuvo. Ištyrus likusius, pasirodė, kad tai esančios rusų pirmosios praeitojo šimtmečio pusės monetos.

KAS SKAITO "AMERIKOS LIETUVĮ" TAS VISKĄ ŽINO.

Įvairios Žinios

Francijos lakunai grįžta namon

Paryžius, Franc. — Kariški lakunai seržentas Jean Assolant ir Rene Lefevre, išlėkė pereitą savaitę kelionėn per Atlantiką. Iš priežasties nepatogaus vėjo, jų orlaivis tapo nupustas nuo kelio ir vietoj Azorų, jie nusileido Morrokko. Iš ten jiems liepta sugrįžt namon. Sugrįžę, jie turės išsižadėt skrajojimų padangėm, o užsiimt savo kariškom pareigom. Veliausi nepasisekimai, ypatingai užsimušimas Aviacijos ministerio Bokanowskio daug pakenkė Francijos orlaivininkystės vardui.

Kova už lavoną

Posen, Vok. — Tulas pirklis, bandydamas pereit Rusijos — Lenkijos rubežių, tapo nukautas. Jis krito negyvas, taip kad galva jo gulėjo Lenkijos pusėje, o kojos Rusijos pusėj. Pati užmušto pirklio žinojo, kad batuose vyro buvo paslėpta $1,600, tai ji bandė persitraukt lavoną Rusijos pusėn. Lenkijos oficialai priešinosi tam, sakydami, kad kojos turi but ten kur galva. Per tulą laiką vedama diplomatinė kova užsibaigė tuom, kad moteris gavo savo vyro lavoną bet pinigų nerado.

Maharadžos žmona serga

Paryžius, Franc. — Indor'o kunigaikščio žmona, buvusi amerikietė Nancy Miller serga beveik nuo laiko savo iškilmingų vestuvių pereitą rudenį. Ją išvežė į Šveicarijos Alpus, kur mano, kad tyras oras ją atgaivins. Prieš savo vestuves p-lė Miller priėmė indusų tikybą ir tapo trečia iš eilės maharadžos žmona".

Ponia Linbergh Europoj

New York. — Ponia Evangeline Lindbergh, motina pulk. Charles Lindbergh iškeliavo laivu Conte Grande į Italiją. Iš ten ji važiuos į Turkiją, kur mokysis chemijos Angoros mokykloje. Ponia Lindbergh gavo paliuosavimą nuo Detroito mokyklos metams laiko.

Vėžio ligos tyrinėjimas

Havana, Cuba. — Paduotas nesenai Dr. Duque užmanymas, kad pavartot pasmerktus miriop prasižengėlius del įskiepijimo jiems vėžio ligos, negali but įvykdintas be įvedimo tam tikrų konstitucijon teisių. Dr. Duque turi vilti, kad legislatura Kubos tas teises įves. Pasmerkti miriop kriminalistai be abejonės gali numirt nuo vėžio ligos ,bet gali but išgydyti ir tapt visiškai paliuosuoti.

Prezidentas krikštų tėvu

Buenos Aires, Argent. — Argentinos tradicijos reikalauja, kad šalies prezidentas turi but krikšto tėvu, jeigu kokioj šeimynoj gema septintas sunus. Prezidentas Alvear tapo pakviestas nesenai but krikšto tėvu protestonų šeimynoj. Konstitucija Argentinos reikalauja, kad prezidentai butų Rymo katalikų tikybos. Kadangi toj pačioj konstitucijoj pripažinta laisvė tikybos, tad prezidentas Alvear gali but krikšto tėvų protestono be peržengimo konstitucijos teisių.

Jaunimo saužudystės

Praga, Čekoslov. — Jaunuolių saužudystės su kiekvienais metais auga. Del tos priežasties švietimo ministerija išleido įsakymą, kad moksleivių pusmetinių laipsnių raportai butų siunčiami tiesiog tėvam. Vaikai dažinoję apie savo mokslo stovį, iš baimės tėvų dažnai nusižudo. Čekoslovakijos saužudysčių skaitlius seka Vengrijos.

Ne visi milijonieriai

Paryžius, Franc. — Amerikiečiai nustoja milijonierių vardo. Ištyrta, kad ant 50 atvykusių į Paryžių amerikiečių, vos vienas yra milijonierius. Bet senas įtikis, kad Amerikos miestų gatvės auksu išklotos dar tebelaikosi Europoj.

Automobilius užmušė 19-ką ypatų

Milan, Ital. — Lenktiniuojantis automobilis ant Monza autodromo, pataikė į žiurėtojų sėdynes ir užmušė 19 žmonių, 26 tapo sužeisti. Automobilius darė 120 mylių per valandą. Šis baisus atsitikimas padarė didelį įspudį ir įbaugino žmones taip, kad bijosi lankyt sporto susirinkimus.

Jaunas amerikietis užsimušė

Fontainebleau, Franc. — George Augustin Jay 16 m. sunus Nelsono Jay, New Yorko milijonieriaus sunus, tapo numestas nuo arklio ir užmuštas Fontainebleau miške arti Paryžiaus. Jo tėvas buvo kartu su juo. Abudu ketino tuojau važiuot į Ameriką, nes jaunuoliui reikėjo pradėt mokslą St. Paul's mokykloj Concord, N. H. Nelson Jay yra žinomas finansistas, partneris J. P. Morgan Co. Paryžiaus skyriaus.

Pola Negri susižeidė

Paryžius, Franc. — Pasižymėjusi filmų aktorė Pola Negri po vyru kunigaikštienė Midivani pateko į ligoninę iš priežasties susižeidimo kuomet jojant Paryžiaus priemiesty Bois de Boulogne nupuolė nuo arklio. Gana sunkiai sužeista, manė kad reikalinga bus operacija, bet pavojus prašalintas.

Atsistatydino nuo gubernatorystės

Roma, Ital. — Kunigaikštis Ludvico Potenziani padavė savo atsistatydinimą nuo Romos gubernatoriaus vietos. Jo vietą užėmė kunigaikštis Piombino. Potenziani buvo gubernatorium nuo 1926 metų. Nesenai jis buvo atlankęs Ameriką, kur viešėjo apie mėnesį laiko.

Nepaprastas užrašas

Berlynas, Vok. — Berlyno miestas gavo nepaprastą užrašą. Tulas Ispanijos karininkas Major Emanuel de la Torre iš San Vincente de la Barquera užrašė apie $3,500,000 įvairiai labdarybei. Tarpe kitų yra užrašas "doriausiai Vokietijos merginai." Užsitarnavusi mergaitė dienoj savo vestuvių gaus 13 unciju aukso. Sumanyta, kad užrašyti pinigai turi but pavartoti įsteigimui senų žmonių prieglaudos. Tuo tarpu parėjo žinia, iš Madrido, kad giminės vėlionio — užrašėjo, bando sulaužyt labdaringą užrašą.

Ispanijos karo veteronai atlankys Kubą

Havana. — Prezidentas Machado planuoja iškilmingą priėmimą Amerikos Ispanų karo veteronus, kurie ruošiasi aplankyt Kubą spalių mėnesy. Nuo 5000 iki 15,000 tukstančių senų kareivių raportuos dalyvaut iškilmėse.

AMERIKOS ŽINIOS

Sąžiningas siuvėjas

New York. — Siuvėjas Max Weinstein, pradėjęs prosyt atneštus išvalyt drabužius sučiupo kišeniuje pinigus. Išėmęs rado $2,000. Sąžiningas žmogus tuojau sugrąžino pinigus savininkui, kuris buvo juos pamiršęs.

Orlaivio tragedija

Springfield, Mass. — Trys ypatos užsimušė, kuomet orlaivis nukrito nuo 2000 pėdų aukščio. Orlaivy buvo 7 metų vaikas kurčias ir nebilis. Jo tėvai sumanė, kad vaikas išsigandęs gali pasveikt ir pasodino jį ant orlaivio. Orlaiviui atsitikus nelaimėje, vaikas užsimušė akyvaizdoje tėvų. Massachusetts Airways korporacijos oficialai tyrinėja priežastį atsitikimo. Lakunas Potholm, vadovaujantis orlaivį, buvo patyręs orlaivininkas. Mano kad jis lekiant turėjo apsirgt ir pametė mašinos kontrolę, arba katras iš pasažierų išsigandęs nutvėrė kontrolės vairą ir apvertė orlaivį.

Mušė motiną—gavo 30 dienų kalėjimo

Norwich, Ct. — Harvey Olcott iš Arkville sumušė savo motiną 77 metų senelę ir išmetė keturis vyrus iš namų, kurie bandė senelę apgynt. Jis tapo areštuotas ir nuteistas 30 dienų kalėjimo bausme.

Meksiko—Suv. Valstijų oro paštas

Washington. — Pirmutinė oro pašto linija tarpe Suv. Valstijų ir Meksikos, oficialiai bus atidaryta 1 spalių. Tiesioginis oro pašto susinešimas lies Mexico City, Mouterey, San Luis Potosi, New York, Boston, Chicago ir kitus didesnius Amerikos miestus.

Išpuolusi akis įdėta vieton

Beatrice, Neb. — Septynių metų sunus Ben Goble turėjo nepaprastą atsitikimą ir operaciją. Kuomet vaikas žaidė su savo šunim, šuo įpykęs įkando jį. Iš išgasties vaiko kairioji akis išpuolė iš vietos. Pašauktas greitai chirurgas įdėjo akį atgal į vietą ir užrišo. Vaikas pasveiks ir matys taja akia.

Šeimynos tragedija

New York. — Policija ieško Alfredo Wheeler 48 metų Brooklyno gyventojo, kuris kirviu užkapojo savo žmoną ir sužeidė 18 metų dukterį. Išgirdęs riksmą 11 metų sunus, sušaukė kaimynus, bet Wheeler paspėjo pabėgt.

Ernest Z. Brodeur
Mėsos, Daržovės ir Vaisiai
Park 6078 — Tel. — Park 7627
86 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu:
MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

"AMERIKOS LIETUVIO" PIKNIKO PAVEIKSLAI
NUIMTI HARTFORDE, CONN. PER JONĄ ČERNIŲ, WORCESTERIO FOTOGRAFĄ
Paveikslai labai gerai išėję ir dideli. Kas buvo šiame piknike ir buvo kartu nusiėmęs paveikslą dabar galite sau vieną įsigyt prisiųsdami $1.00
"Amerikos Lietuvis"
14 Vernon Street — Worcester, Mass.

RADIO—RADIO
Už mažą įnešimą su labai lengva išmokesčia parduodu geriausius RADIO SETUS, kuriems nereikia nė "bėlerių," nė dratų. Tik įsuk į lempa ir jau turi geriausi RADIO SETĄ.
Trumpoje ateityje "Amerikos Lietuvyje" jųs rasit visus paaiškinimus ir informacijas kaslink RADIO. Vieną setą visada galėsite pamatyt "Amerikos Lietuvio" ofise, 14 Vernon g-vės.
Jos. Zuromskis (Electromechanikas)
Telefonai: Park 5452 ir Cedar 7336

PAŽINKIM SAVO DIDŽIUOSIUS ŽMONES

Žemaičių bajoras Dionizas Poška

Kas pirmučiausia dėjosi prie tautiško atgijimo. Vilniaus universiteto darbai. Dionizas Poška gimė 1760 m. savo tėvų dvarely Barzdžiuose, Girdiškės apylinkėje, Žemaičiuose. Čia jis ir mirė 1831 m. Iš savo tėvynės — Žemaičių šalies — tur but, niekad niekur nė išvažiavęs nebuvo. Ir mokėsi irgi senoj Žemaičių mokykloj —Kražių jėzavitų gimnazijoj. Buvo tai grynas Žemaičių bajoras ir svetimųjų įtakon tik tiek ir buvo patekęs, kiek ir apskritai visi tų laikų Žemaičių bajorai.

Pažymėtina, kad Žemaičių bajorai iš visų Lietuvos bajorų ir apskritai šviesuomenės mažiausia buvo patekę svetimųjų (lenkų) įtakon. Atsitiko tai todel, kad jie, tarp kitko, toliausiai buvo nuo didelių miestų, kurie, kaip žinoma, buvo didžiausi musų šalies lenkintojai. Todel Žemaičių bajoruose labiausiai buvo išsilaikiusi lietuvių kalba(kitaip tariant—žemaičių tarmė), papročiai; čia labiausiai buvo gyva ir lietuvių senovės dvasia. Iš visos lietuvių tautos žemaičiai buvo labiausiai savaimingi. Poškos laikais namie jie bene daugiausia kalbėjo lietuviškai (žemaitiškai). Jie ir nuo liaudies ne labai skyrėsi.

Užtat nieko stebėtino, kad beprasidedąs tautiškas lietuvių atgijimas pirmučiausia buvo užgirtas ir labiausiai paremtas žemaičių bajorų. Atgijimas gi ėjo iš Vilniaus, nes čia buvo Lietuvos universitetas, čia buvo susitelkusi įžymiausia Lietuvos šviesuomenė, čia darbavosi ir mokė dideliausio mokslo žmonės. Juk jie pirmutiniai ėmė tyrinėt Lietuvos praeitį, jie pirmutiniai ir kitus, ypač jaunuomenę, pastumėjo pažint lietuvių liaudies dvasią, kalbą, rinkt ir surašinėt dainas, padavimus apie senovę ir t.t. Iš čia ir Žemaičių bajorai, pirmoj eilėj D. Poška sėmė savo šviesą ir vos bebundantį tautišką susipratimą.

Poška rimčiau plunksnos darbų ėmėsi, kiek vėlyvesniame amžiuje, turėdamas 40—50 metų, butent; kaip tik tuomet, kada Vilniaus universitetas plačiau skleidė savo šviesą, kuomet kunigas Bauža jau buvo pasirodęs su savo garsiąja knyga apie lietuvių tautos ir kalbos kilmę, kuomet apskritai ėmė žymiau reikštis tautiškas atgijimas. Iki tam laikui Poška, kaip jis ir pats tai savo raštuose sako, tik sunkiai savo ukėj dirbo, beveik nieko neskaitydamas, nieku nesidomėdamas. Į skaitymą ir pagaliau, į rašymą, matyt, labiausiai jį bus pastumėjęs Vilniaus universitetas ir apskritai Lietuvos šviesuomenės subruzdimas ir gal asmeniško gyvenimo palengvėjimas. Bet užtat susižadinęs savo darbais savo dvasia pasidarė vienas iš įžymiausių tos gadynės lietuvių.

Žemaičių bajorų poetas

Kiek kunigas Strazdas buvo liaudies — baudžiauninkų, "mužikų," nuskriaustųjų ir pažemintųjų poetas, tiek Poška — bajorų. Čia ir vienas ir kitas tartum liko ištikimi tiems, kurių tarpe gimė ar iš kurių išėjo: kunigas Strazdas, mužiku gimęs — mužikams visą gyvenimą dirbo, su jais ir dainavo, Poška — bajoru gimęs — bajorams ir su bajorais gyveno, — jiems dirbo ir dainavo. Jo raštai žmonių visiškai nepasiekdavo ir jų nebuvo skaitomi. Tačiau taip vienas, taip kitas buvo karšti lietuviai ir savo tėvynės bei žmonių mylėtojai, nors ir kiekvienas tai savaip reiškė, nes kiekvienas iš jų buvo iš kito luomo, tartum iš kito lietuviško pasaulio.

Poškos laikais bajorai Lietuvoj dar buvo tvirti. Buvo tai dar jų gadynė. Jie buvo laisvi, jie buvo valdantieji. Liaudis, kitaip tariant baudžiauninkai, dvarininkų iš dalies bajorų buvo kuone tikri vergai. Dar iš savo senelių žinome, kaip biauriai ir žiauriai bajorai, ypač stambesnieji, elgėsi su žmonėmis — savo baudžiauninkais.

Naujoji šviesa apie Lietuvos mužikus

Tačiau jau Poškos laikais Europos vakaruose vis labiau plito supratimas bei nusistatymas, kad žmogus negali but kito žmogaus niekinamas, išnaudojamas, nes visi žmonės esą lygūs, privalo turėt lygias teises, ir žmogus negail but žmogaus pavergiamas. Todel negali but ir baudžiavos. Ir iš tikrųjų, daugelyje apšviestesniųjų šalių kaip tik tais laikais ėmė naikint baudžiavą. Teisybė — naikino ją dar ir del kitų svarbių priežasčių. Bet šiaip ar taip Europos vakaruose prasidėjo nauji laikai — ėmė švyst nauja šviesa.

Ta šviesa, pagaliau, pasiekė ir Lietuvą. Ir čia šviesesnieji didikai bei bajorai ėmė galvot apie baudžiavos panaikinimą. Dar 1794 m. didis Lietuvos sukilėlių vadas Tadas Kasčiuška, kilęs iš Merkinės bajorų, pirmas Lietuvoje buvo paskelbęs įvairias lengvatas valstiečiams. D. Poška šiuo reikalu irgi nebuvo atsilikęs nuo šviesesniųjų savo gadynės žmonių. Matė jis sunkią baudžiauninkų padėtį, atjautė jų vargus ir daromas jiems skriaudas, ir visa tai skaudžiais žodžiais atvaizdavo savo didžiausiame veikale: "Mužikas Žemaičių ir Lietuvos" ir trumpame veikaliukyje: "Giesmė mužikėlio." Nors keletą vietų iš tų raštų čia paminėsime:

"Dalelė žmonių brangi, vienok paniekinta,
Iš kurių darbios rankos žemės vaisiai krinta....
Mužike, kurs pasaulio esi geradėju,
Dėl kogi tave niekin, kaip dulkes tarp vėjų...."

Ir nupasakojęs žmonių arba tuomet buvo sakoma, mužikų vargus — dirbant laukuose, kasant įvairius perkasus, valant nuo uolų upes, statant bažnyčias, ponams didžiausias "murinyčias" ir darant daugybę kitų darbų, pagaliau, klausia paties mužiko, koks jo esąs gyvenimas. Muzikas paties Poškos lupomis atsako:

"Su krosnia grynyčėlė, kurioje gyvenu,
Tamsi, o vietoj lango lentikės tarp sienų,
Toj, par dienas ir naktis, ir dumas ir garas
Kruvina akis, blakstienus, krintančias ašaras.
Valgims—lapai daržiniai, bėralinė duona,
O kaušas vandens vėsin troškėjimą kuno;
Vietoje lovos — suolas, virkštėmis paklotas
Ant kojų apsiavimas—vyžos šešlankuotos;
Apjuostuvas iš virvės, o krėklai ir skranda
Tai padarai, po kuriuos kuno paukščiai lando..."

Ir tai pas visų skriaudžiamas mužikėlis išpasakojo Poškai visas jam daromas neteisybes: ir kaip ponas jį "chamu" kolioja, ir kaip čia pat prie pono urėdas muša, daužo ir dar ketina tarpvartyje pakart, ir kaip tas pats mužikėlis, kad rykščių išvengtų, bučiuoja žydui rankas, kad tas jį gelbėtų, nes "Dievas didžiai aukštai, o ciesorius didžiai toli gyvena," todel nėra kas jį užtaria.

Gyvai, skaudžiai ir teisingai poetas apibudino žmonių baudžiauninkų vargus ir daromas jiems skriaudas. Tačiau tų žmonių jis nebuvo girdimas, nes skaitė ir girdėjo Pošką tik bajorai ir vienas kitas didikų. Tik "Giesmė mužikėlio" buvo patekusi į žmones, ir ten kiek paplitusi.

Baudžiava ir rusai. Lenkiškumas

Ir apskritai — nei Poškos nusiskundimas del sunkios žmonių dalies, nei šviesesniųjų bajorų bei didikų pastangos panaikint baudžiavą nieko negelbėjo; rusai, pagrobę Lietuvą, įvedė dar sunkesnę baudžiavą, negu pirmiau kad buvo buvusi, ir šiaip žymiai pasunkino žmonių gyvenimą. Rusų dvarininkai tuomet Rusijoj buvo labai galingi, iš tikrųjų jie valdė visą valstybę, o, budami gana tamsus ir atsilikę, apie baudžiavos panaikinimą nei pas save, nei Lietuvoj ir girdėt nenorėjo.

Tačiau, nežiurint, kad rusai buvo pavergę Lietuvą, kad Lietuvai daug įvairios žalos buvo pridarę ir dar tebedarė, kad pačius bajorus ir didikus žymiai varžė ir jų norus toli gražu ne visuomet pildė, Poška, vis delto, savo raštais garbina carą, rupinasi jo sveikata ir apskritai reiškia jam gilią ištikimybę. Taip jis darė todel, kad tuomet visuomenė dar nebuvo užtektinai nusistačiusi prieš rusus kaip savo pavergėjus, dar nebuvo pakilusi iš savo laikų Rusijos galybė ne vienam temdė akis, ne vienas todel manė, kad prieš tokią galybę belieka tik nusilenkt.

Poška savo raštuose dažnai save ar apskritai lietuvius vadina lenkais, čia pat pareikšdamas ir tikrą lietuvišką patriotizmą. Tame keistame, kaip mums šiandien rodosi, nesuderinime ir prieštaravime kaip tik ir pasireiškia ana gadynė, kuomet lietuviai, dargi geriausi patriotai, dar nebuvo atsigavę nuo sulenkinimo, kuomet tautiškas atgijimas vos tik buvo bepradėjęs atsirast ir savo tikros išvaizdos dar nebuvo įgijęs. ("Trimitas")

KVIEČIAME Į SVARBŲ DARBĄ

Beveik visose Chicagos ir apylinkių kolionijose sukurat Šv. Kryžiaus lietuvių ligoninės vajaus skyriai, išrinkta laikinos valdybos, sudaryta reikalingos komisijos. Jaučiame, kad tai padaryta graži darbo pradžia. Draugijų valdybos ir pačios draugijos gavo laiškų, kviečiant dėtis prie vajaus darbų ir ruoštis prie ligoninės pašventinimo iškilmių.

Daugelis draugijų jau šį reikalą savo susirinkimuose svarstė ir nutarė visomis galybėmis dėtis prie šio didelio tautinio darbo. Skyrių valdybos tuojau privalo šauktis draugijų atstovų susirinkimus ir baigt prisiruošimo darbą.

Šiuomi kreipiames į visus geros valios lietuvius ir lietuvaites, atmetus visus kitus reikalus, porai mėnesių pasišvęst Lietuvių ir ligoninės rinkliavai. Kiekvienai kolionijai yra reikalinga suorganizuot bent po 50 aukų rinkėjų, kurie rinktų aukas ne vien iš lietuvių, bet ir iš visų svetimtaučių.

Draugijos kolonijose sudarė skyrius ir tuose skyriuose aukų rinkėjams reikia užsiregistruot — paduot vardą, pavardę, adresą ir pasižadėjimą pasidarbuot šiam šventam musų tautiniam reikalui.

Ne kartą jau esame pabrėžę svarbą lietuviams turėt nuosavą, lietuvišką ligoninę, kurioj lietuviai daktarai ir lietuvaitės seserys bei slaugės galėtų vystyt gabumus savo specialybėje, kuri butų dideliu akstinu jaunimui laikytis lietuvybės idealų. Kiekvienas iš musų, eidamas į šį darbą, turi žinot, kad jis yra it koks musų tautos kareivis, ne tik dirbąs, bet ir kovojąs už tą mums brangią lietuvybę, del kurios daug musų bočių kraują liejo, galveles paguldė. Nors ir toli nuo tėvynės gyvename, bet neturime teisės ir neprivalome lietuvybės išsižadėt. Jei mums yra brangi lietuvybė, ji turi but brangi ir musų vaikams ir vaikų vaikams. Bet kiekvienam iš musų dera gerai įsidėmėt, kad jei mes neturėsime savų mokyklų, ligoninių, prieglaudų ir visą eilę kitų įstaigų, jaunoji karta išsprus iš musų rankų, išsižadės lietuvybės. Už tai mes butumem kalti.

Tat, į darbą visi lietuviai! Visi tuojau stokime į aukų rinkėjų eiles, užsiregistruokime skyrių valdybose! Padarykime šį Šv. Kryžiaus Lietuvių ligoninės vajų pilniausiu pasisekimu, sumažinkime skolų naštą vedėjams ir vėdėjoms, kuriems teks jį nešt. Ir musų visa visuomenė bus žymiai apsunkinta, jei Šv. Kryžiaus ligoninė apsikraus didelėmis skolomis .

Visi vieningai dirbdami, daug padarysime, savo pastangas gražiausiu pasisekimu apvainikuosime. O kas iš musų nenorime patys sau pasisekimo. Šv. Kryžiaus ligoninė yra musų. Jai dirbdami, dirbame sau ir ja keliame savo tautos garbę.

Šv. Kryžiaus Ligoninės Vajaus Komitetas, 2423 W. Marguette Rd., Chicago, Ill.

—o—

Amerikos Žinios

Orlaivių lenktynės

Roosevelt Field, N. Y. — Pereitą ketvirtadienį 37 Amerikos orlaiviai išlėkė lenktyniaut Kalifornijos Air Association parengtose lenktynėse. Nepatogus oras sulaikė kaip katruos kontestantus, nes lėkti per kalnus ukanotam ore pavojinga. Orlaiviai lėks iki Los Angeles, Cal.

Žemės drebėjimas

Los Angeles, Cal. — Lengvas žemės drebėjimas aplankė miestą ir jo apielinkę. Drebėjimas tęsėsi apie 15 sekundų. Jokios blėdies nepadarė.

Šoko nuo traukinio

Ipswich. — Francis Eddy iš Lewiston, Me. keliaujant ekspresu į Bostoną, atsiminė, kad paliko namie degantį gazą ir sergančią žmoną. Norint kogreičiausia pasiekti namus, jis nušoko nuo einančio traukinio ir nusilau žė koją. Nugabentas ligoninėj dažinojo, kad namie viskas tvarkoj. Eddy išgulės ligoninėj 10 dienų.

Išbombardavo policisto namą

Chicago, Ill. — Kas nors pametė bombą priemenėje policijos viršininko L. Garrick namo. Sprogusi bomba daug nelaimės nepadarė, bet išgazdino policisto žmoną ir septynių mėnesių anuką. Namo sienos ir lubos apdraskytos. Policistas Garrick keliom valandom prieš bombos sprogimą padarė kratą Minerva Atletikos kliube areštuodamas 64 ypatas. Mano, kad tai kliubo narių kerštas.

Bandys užbaigt streiką

New Bedford. — Abi pusės priėmė pakvietimą Piliečių Tarpininkavimo komisijos sueit konferencijon ir apkalbėt iš naujo ant kokių sąlygų galima darbdaviam ir darbininkam New Bedfordo dirbtuvių susitaikyt ir užbaigt besitęsiantį streiką, kuris daug blėdies atneša kaip užinteresuotom ypatom taip ir visam miestui.

Republikonų ir demokratų kova

New York. — Republikonų ir demokratų partijų vadai išsijuosę darbuojasi gaut kodaugiausia balsų savo išrinktiem kandidatam į Suv. Valstijų prezidento vietą. Abiem partijom tas svarbu. Daug pinigų išeikvota vedimui prieš rinkimų agitacijai. Raportai parodo, kad demokratų partija turėjo lyg šiol $438,919 išlaidų. Apie 137,000 daugiau negu republikonų partija. Abi partijos lygiai darbuojasi nesigailėdamos pikto žodžio savo oponentam. Kuo arčiau prie rinkimų tuo smarkesnė kova.

Plieno korporacijos akcijos pakilo

New York. — U. S. Steel korporacijos akcijos staiga pašoko iki $157. Trumpu laiku virš milijono akcijų buvo parduota New Yorko biržoj. Kitos akcijos taipgi pakilo, bet ne taip žymiai.

Prezidentas Coolidge pagelbės Hooveriui

Washington. — Prezidentas Coolidge baigdamas savo vasaros atostogas, ketina aplankyt keletą miestų su prakalbomis. Prezidentas savo kalbose užtars prohibiciją kaip ir visuomet. Jis parems savo kalbomis H. Hoover kandidaturą. Pabaigęs programą maršruto, jis sugrįš į Washingtoną, kur imsis rudens darbo.

Pastoriai prieš Smithą

Springfield. — Apie 2500 metodistų episkopalų bažnyčios pastorių su savo pasekėjais vienbalsiai nutarė išnešt rezoliuciją remt kandidaturą Hooverio. Tame pačiame susirinkime nutarta statyt opoziciją gub. Smith kaipo priešininkui prohibicijos.

Gub. Smith populiariškas

New York. — Gub. Smith tikisi gaut Wisconsin valstijos balsus. Iš visų valstijų tai Wisconsin jam gali but labiausia neprieinama, tačiaus Al. Smith populiariškumas gali daug pagelbėt.

Lėks per kontinentą

New York. — Amelija Earthart pirmutinė moteris perskridusi Atlantiką, paskelbė savo "atostogos" kelionę per Amerikos saužemį. Savo maršruto nė dienos išlėkimo p-lė Earthart nepaskelbė.

Bado streikas

Kenosha, Wis. — Teismas paliuosavo jaunas merginas Merice Hudson ir Atmando Rittner iš kalėjimo, kuriame jos nevalgė 11 dienų. Mergaitės buvo areštuotos už saugojimą vartų dirbtuvės, kurių darbininkai buvo sustreikavę.

Senelis paklydo miške

Contoocook, N. H.—David Ferris 82 metų senelis, išėjęs miškan uogaut negrįžo namon. Jo duktė nesulaukus tėvo pranešė policijai, kuri tuojaus ėmėsi dingusio ieškot. Mano, kad senis paklydo miške ir pavargęs galėjo apalpt. Lyg šiol jo nesuranda.

Paralyžiaus liga platinasi

Washington. — Didelis skaitlius kudikių paralyžiaus susirgimų raportuota į Sveikatos departamentą. Ta liga visuomet pasirodo liepos mėnesy ir tęsiasi iki rugsėjo. Šiais metais tačiaus yra mažiau susirgimų negu pereitais metais. Tėvai turi apsaugot savo vaikus, kal negertų nešvaraus vandens ir nevalgytų nenunokusių vaisių.

Amerikos Lietuvis
The Lithuanian Weekly published every Thursday by M. Paltanavičia, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S.—$2.50
In Foreign Countries——$3.00
Single copies ——— 5 cents

Advertising rates on application.

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniais, leidžiamas per M. Paltanavičią, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V.—$2.50
Kitose valstybėse ——$3.00
Pavieniai egzemplioriai — 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Zepelinio skrajojimai

Washington. — Didelis Amerikos dirižablis "Graf Zepelin", padirbtas Vokietijos dirbtuvėse jau užbaigtas ir gale šio mėnesio išsileis į kelionę per Atlantiko didžjures. Pirma apsistojimo Amerikoje "Graf Zepelin" atliks keletą bandymo kelionių per Atlantiką tarpe Vokietijos ir Suv. Valstijų. Savo kelionėse milžinas orlaivis veš pašto siuntinius.

MacMillan sugrįžo

Wiscasset, Me. — Kom. Donald B. MacMillan su savo kelionės draugais sugrįžo laivu Bowdoin iš savo 11 ekspedicijos į šiaurės kraštą. Jo paskutinė kelionė po Labradorą tęsėsi 15 mėnesių. Kartu su MacMillan sugrįžo botanikas Charles Sewall. Miestas oficialiai priėmė šiaurės keleivius pasitinkant su muzika ir kalbomis. Taipgi buvo paruošta įvairių priėmimo pokilių per įvairias organizacijas.

Ford už Hooverį

Washington. — Didelė "America First" celebracija paskelbta republikonų partijos Elizabethton, Tenn. pritrauks nemažą skaitlių politikierių. Tarpe kitų kalbėtojų pakviesta Henry Ford, Henry Firestone ir Thomas Edison. Kandidatas Herbert Hoover bus centralė ypata minėtame suvažiavime, bet apie politiką tuo kart nekalbės. Miestelis Elizabethton pasižymi kaipo Amerikos laisvės gimtinė.

TUKSTANČIAI JAUČIA ESANT SAVO PRIEDERME

patart vartot Pepsinic Seltzer del pilvo nesveikatos

Žmonės, kurie vartojo Pepsinic Seltzer sako, kad tai yra geriausia gyduolė panaikinimui gazų, nevirškinimo, kvaitimo ir pilvų nesveikumų. Jie nėra vartoję geresnės ir už tai nesigaili patart jos savo draugams. Jei turi skausmus prie širdies, šone, ar nugaroje, gal pamanysi jog tai yra širdies liga ar apendicitas ar kepenų kenksmas, bet greičiausiai paeina nuo gazo viduriuose. Arba, jei viduriai nevirškina, paeina nuo nerviškumo, įtempimo dirksnių ar karšto budo. Pepsinic Seltzer yra tikrai stebėtina gyduolė—gali pirkt bile aptiekoj. Saugu duot vaikams. Jei aptiekorius neturi, rašyk į Pepsinic Seltzer Co., Worcester, Mass. U.S.A.

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir seserįs: —

Musų piknikai jau užsibaigė. Visos musų pastangos padaryt kokį centą palaikymui "Amerikos Lietuvio" užsibaigė 9 rugsėjo. Tai buvo tik labai daug darbo ir ambicijos sunaudota, bet laimėta labai mažai. Priežastis to viso yra, kad vienas žmogus negali padaryt kas priguli musų tautai. Reikia daugiau paramos reikia daugiau tikrų tautiečių, kad prisidėtų su savo darbu.

Paskutinis piknikas Worcesteryje parodė, kad musų broliai renkasi į piknikus tik save palinksmint — atvažiuoja jau pilni naminės prisivalgę. Buvo mėginta pas vartus parduot tikietus. Kiekvienas gali suprast, kad vietą, muzika ir parengimas kainuoja pinigas ir laikas. Bet musų broliai tik retas žmogus pasirodė, kiti suėjo per kulynus, per laukus arba keikdami įsiveržė per vartus. Man sunku buvo vienam kovot, pagelbininkų irgi sunku buvo gaut. Tai visa pagelba, kurią nuo savo kolonijos tikėjausi gaut, buvo beveik tik deficitas. Tai tiek pagelbėjo mane musų kolonija, kuriem mes daugiausia pasitarnaujam. Tarpe tokių tautiečių yra labai sunkus pasilaikymas "Amerikos Lietuviui."

Vienas išėjimas dabar lieka, tai kreiptis į geresnius musų brolius ir seseris, kad pirktų "Amerikos Lietuvio" korporacijos šėrų, prisidėtų su darbu prie palaikymo "Amerikos Lietuvio". Vienam dargi sergančiam žmogui yra per sunku užlaikyt savo tautos tarną. Šėrai tik po 10 dolerių, tai kiekvienas galite prisidėt ir pastot savininku šio laikraščio. Jeigu 100 žmonių, tai jau bus ir pastangos šimto žmonių, o ne vieno ir tai dar padėjusio sveikatą betarnaujant savo tautai.

Širdingai kviečiu visus musų brolius ir seseris prisidėt prie "Amerikos Lietuvio". Neduokite jam mirt, arba neduokite, kad jis pereitų į kitas rankas, musų tautos priešų. Aš vienas tikrai sakau jums, kad padėjau visas savo iegas bekovodamas ir bedirbdamas.

Jųs, kuriems "Amerikos Lietuvis" patinka ir jau ne kartą esate mums apie tai rašę, pirmi pradėkite paimdami "Amerikos Lietuvio" šėrų. Aš negaliu jus ypatiškai kiekvieną pamatyt, bet jųs atjauskite, paremkite ir kiek išgalėdami paimkite šėrų. Jųs nejausite savo gyvenime tų išlaidų, bet jųs pasuksite savo tautos reikalus į geresnį šoną. "Amerikos Lietuvį" jums tikrai verta paremt, prisidėt, praplatint ir del jo pasidarbuot. Nejaugi visi mes esam parsidavę svaigalam ir beprotiniam gyvenimui. Nejaugi jųs neatjaučiate, kad musų tauta turi turėt gyslas, per kurias bėgtų ir platintusi apšvieta tarpe musų brolių ir seserų. "Amerikos Lietuvis" yra užsitarnavęs jusų paramos, tai visgi ir jumis reikia atsižvelgt ir paremt reikalingiausiam laike. Mano vieno pastangos visai nieko nereiškia. Turite imtis ir dirbt, jeigu norite, kad šis laikraštis eitų jusų dvasia ir sutiktų su jusų nuomone. Turint daugiau rėmėjų ir sandarbininkų, laikraštys labai lengvai gali gyvuot, bet jeigu paliksite man vienam, aš su savo sumažinta sveikata negalėsiu jums laikraštį išlaikyt.

Šis yra gyvas klausimas. Aš meldžiu kiekvieno musų skaitytojo apgalvot ir duot mums atsakymą. Ar manote, kad verta jisai paremt? O jeigu, ne, tai kodel ne? Kviečiu labai gražiai šiam pakvietimui neatsakyt, bet duot atsakymą. Man labai svarbu žinot, ar musų skaitytojai yra visi su šiaudinėm sielom, kurie nieko negirdi ir nieko nemato. Man labai svarbu žinot kokios mano aplinkybės. Delto jusų atsakymas butų labai svarbus, nes raiste aš nenorėčiau savo gyvenimą baigt. Jeigu mano aplinkybės yra raistas, o mano draugai tik stuobriai, tada reikia ieškot kelio iš raisto išeit. Argi visa musų tauta yra raiste? Beveik reiktų mums sužinot kur mes visi einame.

Po Medžiu atsivedė p. Viktoras Labeskis iš Hartford, Conn. p. Antaną Latvį iš Stevenson, Škotijos. Kiti musų broliai labai aptingę netik kad ką atsivest, bet ir savo prenumeratą panaujint. Taip labai negerai apsileist.

Žmogus.

Lietuviai Amerikoj

To the President League of Nations and Prof. Voldemaras, Geneva, Switzerland.

RESOLUTION

At a mass-meeting of representatives of Lithuanian societies and organizations, composed of citizens of the state of the New Jersey of Lithuanian origin, held at the Robert Treat Hotel, Newark, N. J. on Monday, the 27-th day of August, 1928, the following resolutions were unanimously adopted:

WHEREAS, we the representatives of more than 50,000 citizens of the state of New Jersey of Lithuanian descent and extraction have for a long time patiently awaited some action by the League of Nations for the amelioration of the condition of our Lithuanian brethren in Vilna and the surrounding territory which is now occupied by a Polish army in the furtherance of Poland's militaristic and imperialistic policy and in the violation of Poland's solemn pledge in the Treaty of Suvalki, of October 7, 1920, ratified both by Poland ant Lithuania in the presence of Officials of the League of Nations; and

WHEREAS it is universally conceded that Vilna, the ancient Capital of Lithuania, and the surrounding country belong ethnologically and geographically to the Lithuanian State ant not to Poland, and that military occupation thereof by Poland is unwarranted, dishonest and violative of every principle of international justice and right;

THEREFORE, Be it resolved, that we condemn this ruthless and barbaric invasion of our Fatherland by a hostile army, and call upon the Secretariat of the League of Nations at Geneva to demand the withdrawl of Polish military forces from Vilna and the surrounding territory, so that the peace and harmony of Europe may not be endangered or disturbed; thus involving likewise the peace of the World.

(Signature of the Committee):

V. V. Ambrazevičius,
president,
A. S. Trečiokas,
Secretary.

NEWARK, NEW JERSEY

Pranešimas iš New Jersey Lietuvių Tarybos veikimo

New Jersey Lietuvių Taryba, kaip jau buvo pranešta pirmiau per lietuvišką ir anglišką spaudą; buvo surengusi Viešą Susirinkimą, Newark'o ir apielinkių lietuvių, reikale protesto prieš Lenkus ir Tautų Lygos plenus reikale Vilniaus. Viešo protesto mitingas įvyko Rugpiučio 20 dieną, 1928 m., Lietuvių Svetainėje, Newark'e ir dalyvaujant apie 300 žmonių, vienbalsiai tapo priimta protesto rezoliucijos, o taipgi buvo nutarta sušaukt iš visos New Jersey Valstijos Lietuvių Seimelį, kuris įvyko rugpiučio 27 d., 1928 m., Robert Treat Hotel, Newark, N. J. ir dalyvaujant 52 atstovams, tapo vienbalsiai priimtos rezoliucijos ir kabeliais pasiųstos del: Lietuvių Delegacijos pirm. prof. Valdemaro ir Tautų Lygos pirmininko, į Genevą. Iškasčiams padengt buvo parinkta auku Lietuvių Svetainėje per Viešą Susirinkimą surinkt $36.-11c. ir atstovų suvažiavime Robert Treat Hotel, surinkta $33.40. Viso surinkta $69.51. Viso išleista $52.69. Pasiliko $16.82. Atstovai dalyvavo ir užsiregistravo iš sekančių vietų: Arlington, North Arlington, Bayonne, Belleville, Elizabeth, Linden, Bloomfield, Nutley, Passaic, Paterson, Kearney, Harrison, Jersey City, Perth Amboy, Hillside, New Brunswick, West Orange, East Orange, So. Orange, Cliffside ir Newark'o. Į Viešą susirinkimą nepribuvus kviestiems profesionalams kalbėtojams jų vietas užpildė vietiniai:: V. W. Ambrazevičius, A. S. Trečiokas, Vincas Antulis, kuris nesenai sugrįžo iš Vilniaus, kun. Ig. Kelmelis, Pranas Foltinaitis, kuris ką tik sugrįžo iš Lietuvos ir Andrius Žiugžda. Robert Treat Hotel atstovu susivažiavimo kalbėjo: Michael Brudel, iš Kearny, Advokatas A. V. Vaškevičius, Newarkietis, kun. Petras Vanagas iš Jersey City, kun. L. Vaicikauskas iš Bayonne, kont. Jonas J. Liudvinaitis iš Linden, kont. Antanas Mileris iš Kearny ir fotografas Juozas Ribniskas iš Elizabeth. Visi kalbėtojai trumpai kalbėjo, bet labai daug ir tinkamai pasakė. Visiems kalbėtojams, aukautojams, dalyvautojams ir visaip kitaip prie viršminėto darbo prisidėjusiems, varde viso komiteto, ačiuojame. Taipgi, čia pridedam nuorašą rezoliucijos, kuri buvo priimta ir kabeliu persiųsta kaip viršui minėta.

Komiteto valdyba: **Vincas V. Ambrazevičius** — pirmininkas, **Andrius Žiugžda** —iždininkas ir **A S. Trečiokas** — sekretorius.

Amerikos Lietuvis Atlieka Visokius Spaudos Darbus!

WORCESTER, MASS.

Lietuviai pagerbia Albiną Osipavičaitę

Albinai Osipavičaitei, Olympiados plaukimo čempionei nuolatos rengiama įvairųs pagerbimai. Worcesterio lietuviai surengė jai gražiausį pagerbimą trečiadienio vakarą, rugpiučio 29-tą, Švento Kazimiero parapijos svetainėje. Susirinko tiek žmonių kiek galėjo tilpt į šią salę. Worcesterio lietuviai, Kazimieriečių jaunimo draugija, Lietuvos Vyčių 116 ir 26-tos kuopos, Aušros Vartų choras, Šv. Kazimiero choras, ir abiejų parapijų jaunimas surengė iškilmingą lietuvaitės čempionės pagerbmą.

Adv. Antanas J. Milleris vedė programą. Garbingoj vietoj ant estrados, sėdėjo Albina Osipavičaitė, jos tėvai ir broliai; J. P. Dyer ir p. Labrie, Worcesterio mokyklų atstovai; kun. J. Jakaitis; kun. J. Čaplikas; kun. A. Daugis; J. Grinevičius, Kazimieriečių atstovas; V. Vieraitis, Aušros Vartų choro ir L. Vyčių 116 kuopos atstovas; Alfonsas Ginkus, Šv. Kazimiero Choro atstovas, ir F. Ryan, Worcesterio Vaikų Kliubo direktorius. Dainavo: panelės J. Mitrikaitė, ir Apolonija Stoškiutė, pianu pritariant J. Žemaičiui; Aušros Vartų choras; ir Švento Kazimiero choras.

Panelei Albinai Osipavičaitei nuo Worcesterio lietuvių suteikta auksinis laikrodėlis ir pinigų dėžutė. Pabaigoje, panelė Albina širdingai dėkojo Worcesterio lietuviams ir pareiškė, kad lietuvių priėmimas jai buvo maloniausias ir brangiausias. Worcesteriečiai sušuko tris sykius — valio! ir salėj pasipylė gausųs aplodismentai. Pagerbimo vakaras užsibaigė su Lietuvos Hymno dainavimu.

Šiomis dienomis panelė Albina pradėjo mokslo metus ir l a n k o s i į aukštesnę mokyklą, North High School, kurią užbaigs ateinantį pavasarį.

WATERBURY, CONN.

Įvairios žinios

Musų kolonijoj rodos yra veikiama, krutama, šis tas. Vienok paimk laikraštį, pavartyk, šiaip ar taip, nieko nerandi apie Waterburį, tarytum, kad jau nėra nieko veikiama. Pas mus plati veikimui dirva. Yra gražių darbų Waterburiečių nuveiktų, turi gražią bažnyčią ir didelę gražią mokyklą, į kurią suplaukia 1100 vaikučių, iš kurių tarpe 80-90 baigia žemesnes ir stoja į aukštesnes mokyklas kas metai. Šioje kolonijoje randasi apie 6,000 parapijonų lietuvių.

Randasi čionais apie 42 gyvuojančių lietuvių draugijų — pašelpinių ir idėjinių. Kaikurios gerai gyvuoja, turi gražių parengimų iš ko turi gražaus pelno, bet kitos suvisai nieko neveikia, rodos laukia ir nesulaukia geresnio laiko.

Abelnai viską imant, Waterburio lietuviai nėra taip apmirę kaip atrodo, tik kažin kodel musų korespondentai apie tai visai pamiršo ar gal atostogas per ilgai švenčia.

Darbai ir pramonė

Šiame mieste darbai nepergeriausiai eina. Žmonės atvažiavę iš kitur negali jokiu budu gaut darbų. Ateity gal pagerės. Žmonių pragyvenimas l a b a i aukštai iškilęs, bet darbininkų uždarbiai nėra dideli sulyginus su produktų iškilimo kaina.

Mirtis

Motiejus Versiackas mirė palikdamas nuliudime moterį ir keturius vaikučius. Taipgi mirė Jurgis Kazlauskas, jaunas vyras, 31 metų. Vėlionis sirgo apie 4 metus, neišgydoma liga. Paliko liudėt tėvelį ir tris brolius. Lai buna jiems amžina atilsis, šaltoje Amerikos žemelėje

Vestuvės

Švento Juozapo bažnyčioj susirišo amžinu ryšiu panelė K. Liutkiutė su Antanu Budrium.. Vestuvėse dalyvavo iš kitų miestų svečiai, giminės, ir kunigai, kun. Jonas Bakšys iš Hartford, Conn. ir kun. V. Karkauskas iš New Haven, Conn. Jaunai porelei linkime gražios ateities.

Gimimai

Joną ir Oną Girdzijauskus, gyvenančius prie Green gatvės aplankė garnys, palikdamas jiems gražų sunų, kurio vardo dar nesužinojau.

Ateities užbrėžti darbai

Musų parapijonai nekurie jau pradėjo rengtis prie sulauktuvių klebono kun. J. J. Valantiejaus, kurs sugrįž iš Lietuvos apie rugsėjo 30-tą dieną. Girdėjau, kad parapijonys žada nupirkt automobilį už du tukstančius dolerių.

Šeštadienį, rugsėjo 22-trą dieną Waterburio lietuviai turės rinkliavą arba "Tag-Day." Kas met išprašoma šoji rinkliava tikslu sušelpt vietinius našlaičius, bei lietuvių labdarybės įstaigą. Vairas to viso darbo, Labdarybės Draugija, rengiasi labai sparčiai, turi pasibrėžus surinkt $4,000. Tikisi darbininkų turėt apie 500 rinkt aukas per visą dieną. Komisijų komisijos labai rupinasi, kad viskas kuo puikiausiai nusisektų, tad nėra abejonės apie surinkimą nustatytos sumos. P. Gudiškis apsiėmė miestą į dalis paskirstyt ir tvarką palaikyt. Jisai daug metų patyrimo turi tame darbe. Į kapitonus stojo sekantieji dideli veikėjai:: J. Ališauskas, J. Aleksandravičia, K. Mačinauskas, P. Vasiliauskas, A. Paluskas, J. Jarusevičius, ir P. Gudiškis.

Kartais musų visuomenė labai šaltai žiuri į labdaringus dabus, bet nereikia manyt, kad visuomet žmonėms buna gerai. Nelaimės užpuola netikėtai. Tad stokim į darbą, nesigailėkim darbų arba centų ir priglauskim neturtingus vaikelius našlaičius. **Senas parapijonas.**

CHICAGO, ILL.

Žymus daktaras žada paramą

Jau keletą kartų buvo paskelbta vardai svetimtaučių, kurie sutiko įeit į Šv. Kryžiaus ligoninės vajaus generalinį komitetą. Tų asmenų vardai, tai bus tiltas, per kurį galėsime prieit prie turtingesniųjų Amerikiečių pranešt ligoninei aukų. Malonu yra pranešt, kad į tų vardų skaičių galime įrašyt ir vieno labai žymaus daktaro — gydytojaus vardą. Juo yra **Dr. Herman Bundesen,** buvęs Chicagos miesto sveikatos departamento vedėju, o dabar esantis The Sanitary District of Chicago direktorium ir vieno didžiausio dienraščio vakaruose — "Daily News" sveikatos skyriaus vedėjas. Kadangi jisai yra labai populiarus žmogus, delto skaitome, kad jo asmuo žymiai prisidės prie Šv. Kryžiaus ligoninės vajaus pasisekimo.

Dr. Herman N. Bundesen savo sutikimą prisiuntė per Egzekutyvio Komiteto narį —Dr. S. Biežį. Žemiau dedame jo laišką, kuriame sveikina lietuvius, dirbančius taip svarbų darbą. Laiškas taip skamba:

Dr. S. Biežis
2209 W. 22-nd St.
Chicago, Ill.

My dear Doctor Biezis:

Pardon my delay in answering your letter of recent date. I have been out of town.

I feel that you are doing a magnificent piece of work in an unselfish way, and the least that I could do would be to aid you. Call on me for any thing that I can do in this laudable undertaking of yours. I shall be glad to see you at any time that is convenient for you.

With kind personal regards, and trusting the delay in answering has caused you no inconvenience, I am

Cordially yours,
Herman N. Bundesen
Director of Health

Toks gražus amerikiečių atsinešimas prie musų darbo, mums patiems privalėtų but dideliu akstinų įtempt visas savo paiegas šiame vajuje ir energingai ruoštis prie savo pastangų apvainikavimo — prie ligoninės pašventinimo, kuris, manoma, įvyks lapkričio mėnesyje.

Dr. Bundesen'o ir kitų svetimtaučių sutikimas mums padėt, turėtų ragint visus lietuvius stot į aukų rinkėjų eiles, be kurių vajus jokiu budu negalėtų but pasekmingu. Vajaus skyrių aukų rinkėjų komisijos tuojau privalo imties darbo — mobilizuot darbininkus.

Spaudos Komisija.

PHILADELPHIA, PA.

Rugpiučio, 29 d. š. m. p. Antanas Gurgždas su p-le Helen Švagždis, tapo sušliubavoti per kun. J. Žimblį.

Deimanto ir šliubinį platinum žiedą ir kitas dovanas pirko lietuvio Prano Puko krautuvėje.

P-nas Antanas Gurgždas nėra paprastas darbininkas, bet yra inžinierius, mašinų planų piešėjas — draftsman. Taipgi p-lė Helena Švagždis yra gerai pamokyta. Abu Philadelphijoje gimę ir augę.

Linkėtina laimingo sugyvenimo gražiai lietuvių porelei.

Ženotas.

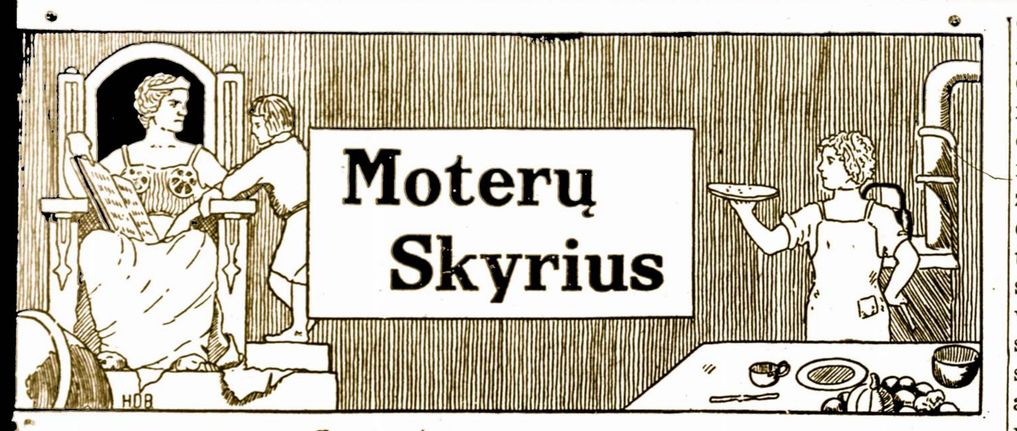

GRYBAI

Krikščionybės gadynėje žmonės jau naudojosi grybais. Nuo šešiolikto šimtmečio grybai buvo auginami Paryžiaus apielinkėse. Šioje šalyje vis daugiau ir daugiau juos vartoja. Visvien musų grybų pramonė negali susilygint su Francijos ir Anglijos, ir mes labai daug įgabenam iš kitų šalių (ypatingai Francijos).

Grybų vertė yra ne tiek maiste, kiek skanume, nes juose randasi nuo 89 iki 92% vandens. Kepimo laike daug vandens sugeria, kad padedant ant stalo juose nebūna daugiau 2% gryno maisto. Renkant giriose reikia žiurėt, kad išrinktum gerus ir išvengtum nuodingus grybus. Saugiausia pirkt augintus valgomus grybus.

Vištienos Ritinys su Grybų Dažalu

2 puodukai miltų
3 šaukštukai baking powder
1 šaukštukas druskos
4 šaukštai šaldytų taukų
½ puoduko pieno
2 puodukai sukapotos šaltos vištienos
druskos ir pipirų
2 šaukštai vištos taukų
4 šaukštai miltų
2 puodukai vištos sriubos
2 puodukai pieno
1 puodukas grybų

Sutaisyk tešlą iš pirmųjų penkių dalykų. Suvoliok iki 1/3 colio storumo ir uždengk su sukapota vištiena. Apiberk druska ir pipirais ir suvyniok. Supiaustyk į ½ colio riekutes ir kepk karštam pečiuje. Padaryk dažalą iš vištos taukų, miltų, sriubos ir pieno. Įdėk druskos ir pipirų pagal skonį. Įdėk išsunktus sukapotus grybus, sušildyk ir uždėk ant šių vištienos riekučių.

Grybų Dažalas

4 šaukštai sviesto
4 šaukštai miltų
2 puodukai sriubos (stoko)
1 puodukas grybų
druskos ir pipirų

Padaryk dažalą iš sviesto, miltų, ir stoko. Įdėk grybus ir virink pakol bus karšti. Užteks apie 4 minutes virimo. Šis dažalas vartojamas su bile kokia kepta mėsa.

Vištienos Kotletai

2 puodukai virtos vištienos
8 šaukštai sukapotų grybų
1 šaukštukas druskos
½ šaukštuko pipirų
1 šaukštukas petruškų
½ šaukštuko svogunų sunkos
1 šaukštukas citrinos sunkos
2 šaukštai sviesto ar kitokių taukų
1 šaukštas miltų
1 puodukas pieno ar smetonos
4 kiaušiniai

Sumaišyk vištieną, grybus, druską, pipirus, petruškas, ir svoguno ir citrinos sunkas. Padaryk baltą dažalą iš taukų, miltų, ir pieno ar smetonos. Įdėk vištieną ir virk tris minutes. Įdėk du gerai išplaktus kiaušinius. Nuimk tuojaus nuo pečiaus, supilk į taukuotą lėkštę ir padėk šaltoj vietoj. Gali pastovėt apie valandą, bet tuo šalčiau tuo lengviau vartot šį mišinį. Ištaisyk į kotletų formas, ir apiberk abu šonus su smulkiais duonos trupiniais. Suplak likusius kiaušinius, suvilgyk kotletus, paskui įdėk į duonos trupinius, išvoliok, ir virk karštuose taukuose per dvi minutes. Uždėk grybų dažalo ir paduok stalan.

Grybų Sriuba

½ svaro grybų
2 šaukštai sviesto
2 šaukštai miltų
1 šaukštukas druskos
2 puodukai pieno

Nulupk ir nuplauk grybus. Supiaustyk į labai mažus šmotukus; įpilk du puoduku vandens ir virink iki suminkštės. Padaryk dažalą iš sviesto, miltų, ir pieno. Įpilk į katiliuką, kur virė grybai ir įdėk druskos ir pipirų pagal skonį.

Grybų Iškimšiniai

3 puodukai džiovintos duonos trupinių
6 šaukštai sviesto ar taukų
½ puoduko supiaustytų grybų
2 šaukštukai druskos
½ šaukštuko timinėlių miltelių
1 šaukštukas petruškų

Sumaišyk viską iš eilės pagal surašą. Įkimšk ir užšiųk. Tinkamas prikimšimui įvairios vištienos ir kitokios keptos mėsos.

Grybai Au Gratin

½ svaro grybų
1 supiaustytas svogunas
2 šaukštai alyvų aliejaus
2 šaukštai miltų
1 puodukas grybų soko (padaryto iš kotelių)
½ puoduko duonos trupinių
Vieną šešioliktą dalį šaukštuko pipirų
¼ šaukštuko paprikos
1 šaukštas sviesto
½ šaukštuko druskos
1 citrinos sunka

Nulupk grybus ir uždėk druskos, kad išėmus vandenį. Spirgyk svoguną alyvų aliejuj, įdėk miltus, išmaišyk, įdėk stoką, pipirus, druską, papriką, ir virink dažalą iki pasidarys tirštas. Persunk grybus ir įdėk į dažalą. Supilk viską į kepimo blėtą, apiberk duonos trupiniais ir kepk iki trupiniai parus.

SODOMA IR GOMORA

Pirmutinėj Šventojo Rašto knygoje yra aprašymas apie likimą dviejų senovės miestų vadinamų Sodoma ir Gomora. Tie miestai įgijo blogą vardą. Jų gyventojai vedė pilną nedorybių gyvenimą, kuomi užrustino Dievą ir užsitraukė ant save Dievo bausmę. Abejuose miestuose neatsirado nė penkių dorų žmonių, del kurių nuopelnų Dievas dovanotų kitiems kaltes ir prašalintų nuo jų bausmę.

Vienas tiktai Lotas pasižymėjo doru gyvenimu, tad Viešpats įsakė jam pasiimt savo šeimyną ir apleidęs miestą kuogreičiausia eit į Zoar. Prie tam Dievas liepė ne vienam iš jų neatsigrįžt, kad ir kaszinkas užpakaly darytus. Vos spėjo Lotas su savo žmona ir dviem dukterimi apleist miestą kaip su baisiausiu trenksmu krito iš dangaus ugnis ir sudegino miestus ir jų gyventojus. Atsilikusi kiek nors nuo savo šeimos, Loto pati negalėjo pergalėt savo žingeidavimo, išgirdus triukšmą ir žmonių šauksmą, taipgi norėdama dar kartą pamatyt savo namelį, jį atsigrįžo pažiurėt. Už savo nepaklusnumą Dievo įsakymu ji buvo pakeista į druskos piliorių.

Šitas fantastiškas aprašymas kaip ir kiti Abrahomo laikotarpio atsitikimai, atrodo labiau į mitus ne kaip į istorinius faktus. Tačiaus vėliausių laikų senovės liekanų ieškotojų ekspedicijos bando surast vietas minėjamas Šventajam Rašte. Keletas miestų griuvėsių atkastų, nepersenai parodė faktinai, kad tokie miestai egzistavo minėtame laikotarpy.

Dr. Barton, profesorius semitų kalbų Pennsylvanijos universitete yra taipgi direktorium Amerikos mokyklos Rytų tyrinėjimo Bagdade. Jis kaipo vienas iš geriausių šio skyriaus žinovų, paduoda savo 10 metų Palestinos ir Irag šalių patyrimus. Sulyg jo padavimo miestai Sodoma ir Gomora tikrai buvo pietinėj pusėj Raudonųjų arba Mirusiųjų jurų. Griuvėsiai miesto turi but jurų dugne. Mirusiųjų jurių vanduo nuo senų senovės, po biskį kilo į viršų ir užėmė kas kart didesnį plotą žemės. Giluma jurų nelygi. Kuomet šiaurėje jos turi nuo 1200 iki 1500 pėdų gilumos, pietinis kraštas yra lėkštas, vos siekia 15—20 pėdų gilumos. Kadaise ten buvo klonis apgyventas žmonių ir gyvulių.

Kasimas jurų dugno ir ieškojimas ten senovės liekanų dar nepraktikuojama, nes nėra tam atatinkamų prietaisų. Kad Sodoma ir Gomora yra po Mirusiųjų jurų vandenų, tai paliudija kiti dalykai. Taip, 1924 metais buvo atrasta sena tvirtovė ir šventvietė 1800,— 2800 metų prieš Kristaus gimimą laikotarpio. Ta tvirtovė buvo pastatyta 500 pėdų aukščiau Mirusiųjų jurių paviršiaus ir galėjo but minėjama biblijoje vietą Zoar, kur Lotas su savo šeima keliavo ieškot priegaląudos. Kasant tvirtovės sienas rasta daug įvairių daiktų Bizantijos ir Arabijos laikotarpių, taipgi rado buvusias ten karstvietes.

Atradimas minėtos tvirtovės neparodo paties fakto, kad netoli nuo jos buvo Sodoma ir Gomora, bet liudija, kad taip galėjo but. Sodoma ir Gomora galėjo but faktinai sunaikintos žemės drebėjimu, nes mirusiųjų jurų dugnas randasi vulkanų zonoj. Taipgi aplinkui yra druskos ir aliejaus šaltiniai, tad tie miestai galėjo but sunaikinti ugniakalnių išsiveržimu. Loto žmona užsilikusi nuo savo šeimos nespėjo pabėgt ir galėjo but apipilta druskuotu vandeniu, kas Lotui iš tolo atrodė kaip druskos piliorius.

Abrahomo laikotarpis siekia 5000—6000 metų atgal. Miestai tų laikų senai sugriuvę ir iš tiesų sunku juos surast ir atrast. Tad sulyginimas su Šventuoju Raštu ir paliudijimas kaip ir kas buvo, yra be galo sunkus. Istorijos tyrinėtojai padės dar nemažai sunkaus darbo iki galės visus biblijos padavimus privest kaipo istorinius faktus. Gal vėlesnių laikų atsitikimai labiau paaiškės, bet taip vadinamo Abrahomo laikotarpio žydų istorija yra visiškai panaši kitų senųjų tautų prieš istoriniam mitam. Mitai turbut taip ir liks mitais. Kadangi ir pats Abrahomas abejotinai kad kuomet gyveno. Jo gyvenimo rekordų lyg šiol neatrasta. Jis taipgi kaip ir kiti dalykai gali but tiktai mitas.

S. P.

NARUŠEVIČIAUS EILĖS

AŠ JĄ JAU DAUGIAU NEMYLIU

Aš ją jau daugiau nemyliu,
Be meilės tur' mirti širdis.
Aš jos jau daugiau nemyliu—
Lengvesnė bus mano mirtis.
Aš—audra, bedugnė, tamsa,
Vien pikta daryt tegaliu.
O, laime liuosybės visa!
Aš tave daugiau nemyliu.

LAIKAS

Bėga laikas labai greit,
Męs nespėjam su juo eit.
Bėga laikas sau pirmyn,
Mes prie karsto vis artyn.
Laikas niekad neišnyks,
Mus senai gyvų neliks.

ŽVAIGŽDĖS

Žiurėk, kaip žvaigždės spindi ten,
Aukštai jos šviečia tau ir man.
Jos nebemano apie mus,
Bet koks spindėjim's jų gražus!
Koks reginys puikus tenai,
Kur šviesoje gyven' sapnai.
Ir kas jas mato, myli vis,
Tam laimės šypsos spindulys.
O, meilė rytojaus brangaus,
Tu buk, kaip žvaigždė ant [dangaus
Ir negalvok apie mane,
Bet duok pabut žvaigždžių [sapne.

ŠIRDIES SLAPTYBĖ

Pamatęs bešvintant aušrelę,
Jai slepinį savo sakau,
Priėjęs tankmėje upelį
Ir jam aš tą pat padarau.
Matydam's žvaigždelių daugybę,
Su jomis aš noriai kalbuos
Ir savo didžiausią slaptybę
Išreiškiu tikrai, ne sapnuos.
Vien tik į tave pažiurėjęs,
Išreikšt slepinių negaliu,
Tave nepaliaunu mylėjęs,
Bet apie tai aš tyliu.

Gyvenimas — valtis tarp jurų audringų

Gyvenimas — valtis tarp jurų audringų,
Kur plaukti gerai reik mokėt,
Jei nori pasaulyj pastoti laimingu
Ir kliutis visas nugalėt.
Nė vienas beplaukdam's didžiai apsigauna—
Negali laimingai išplaukt,
Kentėjimų, vargo be galo daug gauna,
O gera negali sulaukt.
Ne vienas beplaukdamas vilties nustoja,
Netenka gyvenant drąsos
Ir tokį, kur nori, ten bangos nešioja,
Nes joms pasiduod' be kovos.

MORTELĖ

Anksti rytą sėdėjo ant kalvelės prie viensėdijos Mortelė, mažiulė aštuonerių metų mergytė. Ji žiurėjo į tolį, į berželiais apaugusį šlaitą, Baltas miškelis aukštai šlaite baigėsi tamsesne juosta, kur į berželius buvo jau įsimaišę pušų. Mergytė, kiek ramiai pasėdėjus, ima nusiblaškia nuo ausies margą skarelę ir atsidėjus klausosi.

Bet nieko jos ausis nepagauna. Kaip gi palengva šįmet tas pavasaris! Vidudieniais, tiesa, yra buvę taip šilta, kad šlaituos sniegas nuo saulės pusės jau buvo nutirpęs, bet kitoj pusėj daubose ir upeliukų pakrantėmis dar baltavo sniego. Saulei nusileidus iš tenai plito šiurpios šaltos oro bangos.

Mortelė aštuonias dienas taip sėdinėjo kas rytas, o tik vakar susilaukė švelnios šilumos, ėmusios plist visur, ir tęn, kur saulė nešvietė. Ji pastebėjo, kaip tarpkalnių upeliai tuojaus pagavo tvint ir sučiurleno, o beržų pumpurai ėmė tvinkt ir plyšt. Šiandien rytą po saulės spinduliais vienur kitur ėmė rodytis gelsvutė žolelė, šlaituos plist lyg kokia žalia šviesa.

Jos širdelė plakė. Jau, jau netrukus!

Marytė atsigręžė į viensėdijos namus, kurių langai taip smagiai žvilgėjo, o iš kamino stačiai kilo dumai. Tik didelis svetimas šuo, išsitiesęs ant plataus akmens ties durims, lyg gadino priprastą ramų vaizdą.

Kad tik nepavėluotų!

Tai gegutės taip nekantriai klausė lauke Mortelė. Ir laukė jos geram tikslui.

Mat, jos tėvų namuose buvo toli ne taip ramu kaip lauke. Vienam kambaryje gulėjo jos motina; ji sunkiai sirgo.

Prieš kokias aštuonias dienas staiga gavo atsigult į lovą: aštriam pavasario ore buvo sunkų plaučių uždegimą pagavus. Gydytojas jau kelis kartus buvo atsilankęs, o paskutinę naktį visą išsėdėjo prie jos lovos. Tai jo buvo tas didysis svetimasis šuo.

Pirmą dieną, kai motina susirgo, Mortelė buvo pas ją nuėjus ir girdėjo, kaip ji gulėdama vaitojo. Mergytė apsiverkė, kad mamai taip negera; bet kad liga pavojinga, sužinojo tik vakare, kai tėvas, atėjęs prie jos lovelės, pasakė, kad pasimelstų už mamą.

Jai niekad nebuvo parėję į galvą, kad gal kada motinos nustot. Tuojau karštai pasimeldė ir buvo tikra, kad tatai padės. Juk pernai Dievulėlis buvo toks geras: kai paprašė rogelių, tai po kelių dienų ėmė tėvas ir atnešė jas, o juk visai nežinojo, kad ji Dėvulį jų buvo prašius.

Bet kai kitą dieną nuėjo prie lovos, tai ligonę rado kažin kokią keistą. Visi aplink ją verkė, o ji kažin kaip nepaprastai šypsojosi, kalbėjo tokias kalbas, kurių Mortelė ir suprast negalėjo. Ėmė pasakot, kaip su senąja kunigiene rogelėmis važinėjusios. Nukalbėjo pagaliau, kad paskui atvažiavęs pas juodvi pats kunigas su šokolado plytelėmis.

Nuo paskutinių žodžių Mortelei nusmelkė per širdį. Staiga pasirodė jai aišku, kad ji čia kalta, ir kad ponas Dievas šį kartą jau jos neišklausys. Juk jis žino, kad šokolado plytelę, kurią motina laikė spintoje, ji suvalgė nepasiklausus.

Tikrai pasakius, ji to šokolado nenorėjo suvalgyt, norėjo tik pasižiurėt, bet netyčioms nusilaužė gabalėlį, visai mažiuką, kad ir žymu nebuvo, ir tą dieną daugiau nevalgė. Tik paskui imdavo kasdien po gabaliuką ir nepasijuto, kaip šokoladas pranyko. Tada susiprato, kaip negera padarius, ir norėjo motinai pasisakyt, bet vis atidėliojo ir štai motina apsirgo.

Kad tik motina tiek aprimtų, kad galėtų jai pasisakyt, tada... gal?

Bet ką čia, negalima tikėtis, kad Dievulis ją išklausys. Gal Jam dar nepatiks, kai ims prašyt!

Negalėjo net verkt, tik jautėsi kažin kokia nerami, nelaiminga, visų apleista, beiegė! Nežinojo, ką pradėt.

Kad mokėtų kaip poną Dievą įtikint, kad atgailaujanti. Sutiktų viską padaryt, ko iš jos pareikalautų!

Tik ant daržinė stogo plonai, gražiai kas sušvilpė. Tai buvo varnėnas, pavasario skelbėjas.

O gal jau ir gegutė perlėkė?! Mat buvo girdėjus, kad reikia nueit po medžiu, kur gegutė tupi ir kukuoja, ir tik pagalvot, ko nori, tai ir turėsi.

Taigi kad ji greičiau atlėktų! Iki žemės krašto bėgs, kad tik patektų po medžiu, kur gegutė kukuoja.

Nuo tada ji tiktai iš gegutės ėmė laukt pagelbos ir del to tiek dienų sėdėjo ant kalvės, laukė ir klausė, kaip ir šiandie.

Ak, kad tik ji nepavėluotų! Mergytė buvo girdėjus, kaip daktaras apie kokį krizį kalbėjo ir to krizio dabar laukė—gal reikėsią kraujo nuleist.

Bet dar nieko nepaprasta negalėjo nutikt: apačioje buvo taip tylu, tik vištos vaikštinėjo po kiemą ir kapstėsi smėlyje prie tvartų, o varnėnų pora šnekučiavosi ant daržinės stogo — tur but, turėjo tenai susisukę lizdą.

Tik staiga pašoko, nusibloškė skaralę ir ėmė klausyt vos kvapą atgaudama .

Pažįstamas ku-ku visai aiškiai suskambėjo šlaite toli toli.

Veidelis jai užkaito, širdelė ėmė plakt. Minutėlę pastovėjus kaip sustingus, pašoko bėgt ten link, iš kur buvo girdėjus kukuojant. Nubėgus galą vėl sustojo, paklausė — buvo girdėt, bet gegutė buvo toliau nulėkus. Vėl ėmė bėgt.

Ilgai taip vijosi . Buvo girdėt kukuojant, bet paukštis vis tolyn lėkė. Dabar jau buvo aukštai šlaite. Bet mergytė vėl pasileido bėgt, ji turėjo jį butinai pavyt.

Pagaliau Mortelė jau ant pat kalno; tenai, matyt, paukštis norėjo apsistot — ilgiau pakukavo vienoj vietoj. Štai jau ji jį pasivijo. Gegutė tupėjo dideliam berže ir aiškiai buvo matyt.

Tik paukštis pakilęs palėkė į kitą medį. Mergytė nubėgo paskui jį. Bet paukštis palėkėjo dar galiuką. Prasidėjo ant kalno visa medžioklė. Mortelė pamėgino šliaužt prie paukščio tylom, stengėsi dideliais šuoliais pribėgt prie medžio, kur gegutė tupėjo, bet kaskart, kai pribėga visai arti ir širdelė ima jai šokinėt iš džiaugsmo, paukštis pakyla ir nulėkia į kitą medį.

Taip bevaikoma gegutė vėl sugrįžo į didįjį beržą. Galėjo visai aiškiai matyt, kaip išskėtus uodegą, lingavo ku-ku šaukdama. Jau visai arti. Kad tik patupėtų, iki nužengs du tris žingsnius!

Mergytė susikaupė paskutiniam šuoliui. Jai sumirgėjo akyse, sutvaksėjo smilkiniuose. Kad tik dar valandėlę patupėtų!

Bet paukštis pakilo toliau lėkt. Mergytei jau buvo per daug — sukukčiojus ji sukniubo po didžiuoju beržu.

Visi namiškiai atsidusėjo, kai gydytojas pagaliau apie pietus pareiškė, kad krizis praėjęs. Ligonė buvo atmerkus akis ir paliovus kliedėjus. Pirmas dalykas, kuriuo ji susidomėjo, tai —kur yra Mortelė. Šoko jos atvest, bet niekur negalėjo rast.

Tik dabar susivokė, kad per tas dienas, kai visiems kas kita rupėjo, mergytę buvo visai pamiršę; ji buvo palikta viena ir jos visai nebuvo girdėt. Visiems vaiko pagailo, visi žadėjosi toliau jos vienos nepalikt. Išieškojo jos visur: ant aukšto, rusyje, visose kertėse, bet niekur nė mažiausio ženklo. Nerimą pastebėjo ir ligonė ir ėmė primygtinai klausinėt. Gydytojas del to susirupino; jis pasiulė ligonę kuo nors ramint, nes susijaudinimas jai buvo pavojingas, o tuo tarpu pasiskubint surast mergytę.

Tk parėjo gydytojui į galvą jo šuo . Tuojau ėmė klausinėt, kur matę Mortelę paskutinį kartą. Pasakė, kad ant kalvelės. Paskui paprašė duot jam kokį nors mergytės darbužėlį. Gavęs nuėjo į kalvelę ir pasišaukė šunį. Šuo tuojau atbėgo uodega vingiuodamas. Gydytojas davė jam pauostyt mergytės drabužėlį. Pauostęs šuo tuojau pasižiurėjo į gydytoją.. Gydytojas parodė jam vietą kalvelėje, kur matyt buvo, kad keno sėdėta. Šuo apuostė tą vietą ir vėl pasižiurėjo į savo šeimininką gudriu klausiamu žvilgsniu. "Ieškok!" pasakė daktaras ir žengė kelis žingsnius. Šuo suprato, ėmė ieškot pėdų, paskui sustojo ir vėl klausiamai pažiurėjo.

"Ieškok!" pakartojo daktaras ir pamojo kitiems ranka, kad eitų sau namo: "Jųs man nebereikalingi, aš vienas ją rasiu."

Ir nuėjo paskui šunį, jau nubėgusį galiuką antlink šlaito, beržais apžėlusio.

Pailsus, susijaudinus Mortelė nebepaiegė toliau eit ir užmigo po didžiuoju beržu. Miegodama tenai, sapnavo kunigą, atvažiuojantį dideliu vežimu, šokolado prikrautu, ant vežimo gegutė. Nors jos nematė, bet aiškiai girdėjo, kaip ji kukavo.

Tik staiga pajuto kažin ką šiltą prie veido. Pabudo ir atsimerkė. Prie jos stovėjo didelis šuo, vinguliavo uodega ir laižė jai veidą. Medyje, lygiai ties jąją, tupėjo gegutė ir garsiai, kukavo. Atsikvošėjo, susivokė ir paskubo pasakyt gegutei savo karštą troškimą, kad motiną pasveiktų. Vos spėjo tatai padaryt, gegutė tuojau pakilo ir nulėkė, nes šuo atsigręžęs ėmė garsiai, linksmai lot. Pašokęs jis nubėgo pasitikt kažin ką ateinantį šlaitu aukštyn.

Tai buvo gydytojas. Jis priėjęs paėmė Mortelę ant rankų ir tarė: "Ateinu nuo tavo motinos. Ji greit pasveiks."

Mortelė apkabino gydytoją ir apsiverkė iš džiaugsmo.

(Iš "Saulutės")

IMPE[redacted]

M. Zoščenko

GATVINIS ATSITIKIMAS

Einu aš gatve 3 d. liepos. Skubinu į darbą. Ir žiuriu, buk tai keli sovietų piliečiai gan keistai eina šaligatviu ir į kaž-ką žiuri. Ir visi pro šalį praeinantieji į juos prieina, žiuri ir pirštais rodo.

Gal, tiktai minutė praėjo, pakol aš atbėgau į atsitikimo vietą, — žmonių jau tiršta, neprisigrusti.

Klausiu:

—Brangus piliečiai, kas atsitiko?

Sako:

—Tatai, brangus pilieti, policininkas tempia degtindarę į policiją.

Prasiskverbiu. Atsistoju ant tumbos: Žiuriu — ištikrųjų: tempia policininkas kokią tai kenksmingą pilietę.

O ana lyg kad stipriai spiriasi, smulkiai — smulkiai žingsniuoja ir su baime žiuri į piliečius — gal, liaudies teismo (nulinčiavimo) bijosi. Net į palydovą glaudžiasi — kokiame nors atsitikime jo pagelbos prašytų.

Čia užpakalinė publika pradėjo remt. Delto ir stovintiems užpakalyj irgi užėjo noras pažiurėt, kaip esą degtindarė išrodo.

Prasidėjo spaudimas ir kamšatis.

Policininkas tiesiog nusikamavo beprašydamas .Šaukia — rėkia:

—Piliečiai, prašau tamstas išsiskirstyt. Nieko tokio, kas butų ypatinga, neatsitiko. Duokite praeiviams pro šalį praeiti. Piliečiai, atsitraukite!

Kur tau! Nepraleidžia.

Kokia tai senukė, Dievo gėlelė, skverbiasi per minią.

Taip tatai, — sako, — gal, ir ne degtindarę vedą. Gal, tik žmonės pramanė? Tatai, gal, savo vyro užmušėją ir tempia į policiją.

Čia, žinoma, minia ėmė tiesiog nerimauti.

A-a, girdi, rupužė... Tokias, girdi, be amnestijos reikia tiesiog nugalabinti... Davė joms laisvę, o jos vyrus pradėjo žudyt...

Policininkas mato: blogi dalykai [illegible] nojaus areštuotą pilietę minia nučiupsianti ir [illegible] plensianti....

— Piliečiai — šaukia, — prasiskirstykit, arba aš imsiu švilpt.

—Švilpk, — sako, — bene mums gaila.

Netrukus raitoji policija pribūvo.

Žmones ant šaligatvių nustumė. Nuvalė kelią.

Policijos viršininkas šaukia:

—Piliečiai, po šimts pypkių, ko jųs grudaties, išsiskirstykit! Viskas tvarkoj. Nieko tokio neatsitiko... Tatai paprastai policininkas vaikščioja po ranka su pažįstama piliete...

Na, žinoma, minia pradėjo iš lėto skirstytis. Delto dalykas paprastas — kodel, girdi, policininkas liuosu nuo dižuravimo laiku negal pasivaikščiot su pažįstama piliete? Labai galimas daiktas! Taip minia ir išsiskirstė.

J. Naruševičius.

Marijampolė, 1927.

A. Budiščevas.

ĮDOMI MOTERIS

Perpē netikētai sutiko Dominyko viešbuty savo seną bičiulį tarnautoją Žiurį, su kuriuo jis prieš dešimt metų, dar budamas nevedęs, tarnavo Saratove vienoj ir toj pačioj įstaigoj ir labai draugavo. Tasai susitikimas šiaip įvyko. Abu, atsigrįžę viens į kitą pečiais, valgė prie bufeto piragaičius, o paskiau, kuomet šluostė pirštus į kabančią staltiesę, jie viens su kitu, taip sakant, nosimi susidurė. Abu iš karto sušuko:

—O, ką aš matau! Ką aš matau! Mano bičiulis!

Ir plačiai išskėtę apkabinimui rankas, ėmė bučiuotis. Tuomet gi abu linksmai užėmė stalelį, pareikalavo kavos ir vietoj likierių brangaus vyno, kuris tiktai restorane radosi, ir susėdę šnekučiavosi.

—Tu Petrapily tarnauji! va kaip!—sušuko liesas ir vikrus Žiurys, džiaugsmingai apžiurėdamas sustorėjusį ir nuplikusį prietelių, ir netikėtu susitikimu susijaudinęs. — Tau, reiškia, labai tarnyboj pavyko! Sveikinu! Širdingai sveikinu!

— O tau kaip sekasi gyvent? — paklausė Perpē.

—Tarnyboj nesiseka, kaip ir visuomet. Ir aš dar vis Saratove teberiogsau! — sušuko Žiurys, meiliai glostant prietelių per petį. — Nors, abelnai, dabar aš neturiu jokios teisės skųstis ant likimo. Aš dabar bė galo laimingas! Be galo laimingas. Pirma, aš apturėjau nuo tetos įpėdinystės teisėmis tukstantį penkis šimtus hektarų Balašo apskrityj...

—Oho, — pastebėjo Perpē, — tai jau čielas dvaras!..

—O antra, — tęsė Žiurys, —va jau dveji metai, kaip aš palaikau santykius su žavėjančia moteria, su įdomiausia pasauly moteria, ir, taip sakant, maudausi meilėje!..

— Ar taip? — paklausė Perpē ne be pavydumo ir giliai atsiduso.

—Kaip-gi! Del jos aš dabar ir į Petrapilį atvažiavau. Aš trečiu kart del jos čia važinėju. Aš su ja Kryme susipažinau, bet jinai čia gyvena. Jinai ištekėjusi, bet, regis, su vyru nesutinka ir ar tik nesugyvena su persų konsulu. Jinai didi pinigų aikvotoja! Bet, kas do moteris! O! Audra! Ugnis! Samumas (didi viesula)! Ugniakalnis! Kaip jinai šoka tango! (tango — naujoviškas ištvirkėlių šokis). Kaip kojomis trepsi! Kokias moka daineles, ir kaip jas išpildo! Ir kaip moka mylėt! — pasigėrėjančiai sušukdavo Žiurys, nušvitęs akimi.

—Taip —vėlei paklausė Perpē su pavydumu, garsiai apsilaižė, ir, dar giliau atsiduseęs, pridurė:—O aš, brol', va jau septyni metai, kaip esu vedęs ir prie įdomių moterų visus kelius užmiršau.

Perpē pakraipē galvą ir paniuro. Jo lūpos susiraukšlėjo, lyg kad jis butų kokios tai rugšties valgęs.

—Argi jau suvis nevykusiai išsirinkai širdies patieką? —minkštai ir atsargiai pasiteiravo Žiurys.

Perpē vėlei rukščiai susiraukė.

—Jau labai suvytusi mano žmona. Be jokios žiežirbėlės. Be galo tandi. Pliuškinas jekėje. Ir lygi, lygi, lygi, kaip kvaila. Visuomet su sušalimo taške. Nė aukščiau, nė žemiau. Vakar, kaip šiandien. Šiandien, kaip vakar. Be mažiausio temperamento požymio! Koksai tai avižinis kisielius, o ne moteris!

—Nėjaugi? O jinai jauna?

—Bus jau dvidešimt šešių metų! — atsiduso Perpē ir išskėtė rankas.

Žiurys užsakė antrą vyno butelį ir iš mandagumo, bičiuliui prijaučiant, irgi atsiduso.

—O kaip, abelnai, šoka tą patį tango? — po trečios porcijos vyno pasiteiravo Perpē, šiurkščiai ir atidžiai žiurėdamas į savo prietelaus akis lyg kad jis buvo užimtas giliausiais filosofiniais klausimais.

—Kaip jis šokama čionykštėse karčiamose, aš nežinau, — atsakė Žiurys, —bet mano meilužė va kaip jį šoka...

Žiurys prislinko savo kedę arčiau prie Perpės kedės ir sušnabždėjo jam į ausį, skėsčiojant delnu. Jis jam taip apie bertainį valandos šnabždėjo ir laiks nuo laiko kvatojo, garsiai kvatojo, švelniu, laimingu baritonu. O Perpē, spiegiant, turavojo jam ryškiu tenoru. Prietelіai ne greit persiskyrē ir sekančią dieną pasižadėjo vėlei sueit valgyt pusryčius tam pačiam restorane.

Jurgis, atjausdamas veikų pasimatymą su įdomiausia pasauly moteria, linksmai keliavo į savo numerį, o Perpē visu keliu eidamas rukščiai raukėsi.

—Vaikai, avižinis kisielius ant stalo, — galvojo jis, paniekinančiai perkreipdamas antakius. Ir nosimi mikčiojo : — Hm, kisielius ant stalo...

Jis anksti ir neatsisveikinęs su žmona atsigulė. 'Bet jis nemiegojo. Į jo svajones skverbėsi neprašyta toji žavėjanti moteris, kurią turėjo Žiurys, ir, pavydo graužiamas, jis neramiai blaškėsi savo lovoje.

—Jog esama laimingų asmenų, — galvojo jis, — o man ir šiandien, ir rytoj, ir ligi pat mirčiai — "vaikai, avižinis kisielius ant stalo!" Och! och! och!

Prieš švintant nuo pavydo jam net dantys ėmė sopėt. Bet galvą užsiklojęs, jis visgi užmigo.

Jis sapnavo kokią tai ružavą deivę, pavidale moteries, kuri priešais jį šoko žavėjantį tango, o jis irgi šokdavo, o bešokant, abiem rankom diriguodavo ir meilingai merkė akis supdamasis pečiais, galva ir net užpakaliu.

Ant rytojaus Perpē rupestingiau, neg visuomet, nusiprausė ir po to ilgai veidrodyj savo veidą apžiurinėdavo. Staiga, pliaukšterėjęs per pilvą, pats savęs paklausė:

—Kiek tu, storuli, atiduotumei metų už tą įdomią moterį? Gal dvidešimt? a? kaip tu manai?

Ir beveik bėgte nubėgo į Dominyką. Išvydęs Žiurį, jau sėdėjusį už stalelio, jis jam abi ranki ištiesė ir paklausė:

—Na, kaip šią naktį praleidai?

Ir visas persilenkęs, pradėjo nežmoniškai kvatot ryškiu, spiegiančiu balsu ir taip, kad visa salė į jo pusę atsigrįžo.

—Aš su ja tiktai vakare mačiausi, — tykiai atsakė Žiurys.

—Ar taip?apsilaižė Perpē. —O mano avižinis kisielius buvo vakar į teatrą nuėjusi. Ar žinai, kas buvo lošiama? "Amerika pirtyje." Drauge su jaunesniųjų klasių gimnazistėmis! Jinai tiktai klasinį repertuarą pripažįsta! —pridurė jis, paniekinančiai iškiręs apatinę lupą.

Bepusryčiaujant abu kalbėjosi tiktai apie tą įdomią moterį ir vėlei daug tarp savęs šnabždėjosi. O kuomet buvo reikalinga skirtis, Perpē umai paklausė Žiurio:

—Ar galiu aš tavęs vieno dalyko paprašyt?

Ir didžiai paraudo. Žiurys nežinia del ko pamanė, kad šis prašysiąs iš jo paskolos ir jau buvo nusprendęs duot jam penkis šimtus rublių, bet Perpē prakalbėjo:

—Del Dievo, meilės, supažindyk mane su ta moteria! Na, del Dievo meilės!

—Tatai virš mano iegų,— šušuko Žiurys, tvirtai išskėtęs rankas. — Šito aš negaliu!

—Na, Petriuk, na, mielas, — tęsė Perpē, abi ranki prie širdies priglausdamas. — Tu matai, kad aš surugsiu tarp šeimyninių dorybių. Man reikalinga nors truputį pasipurtyt! Na, mane su ja nesupažindyk, bet duok galimybės nors viena akele į ją pažvelgt! Petriuk!

Kratydamas pakeltomis rankomis, Žiurys, tačiau, kartojo:

—Tatai virš mano iegų! Jinai jokiu budu nesutiksianti. Pats suprask: visgi jinai skaitosi moteris ištekėjusi, ir jinai prie mano su ja pasimatymų visuomet prisiima pačių saugiausių atsargumo priemonių.

— Petriuk! Deliai musų daugystės! Na, jei nori, aš atsiklaupsiu prieš tave ant kelių? — maldingai tęsė Perpē.

—Na, gerai, aš pagalvosiu, —staiga sutiko Žiurys.

Perpē nutvėrė jį už rankos, ilgai ir stipriai ją kratė, ir jo akyse švietė dėkingumo ašaros.

—Va ką,—kalbėjo jam ant rytojaus Žiurys rimtu ir susirupinusiu veidu. — Tu ją paregėsi. Einam dabar pas mane. Aš su ja pasimatyti turiu nusisamdęs butelį. Trys kambariukai su dviem durimis. Jinai už pusvalandžio tenai ateisianti, o tu per rakto skylutę į ją pažiurėsi: ir paskui per užpakalines duris išeisi. Ar tu patenkintas? — paklausė Žiurys.

Bet Perpē nieko neatsakė ir tiktai pradėjo nosį šluostyt. Žiuriui pasirodė, kad jis verkia nuo laimės.

Žiurys maloniai paglostė jį per pečius.

—Na, nieko, nieko. Tiktai duok žodį. Kaip tiktai aš sukosėsiu, tu tykiai per užpakalines duris išeisi. Ar taip?

—Prižad... prižadu, — sumurmėjo, pražliumbęs iš džiaugsmo Perpē.

Kuomet jis už pusvalandžio ties rakto skylute pasilenkė, jis tiesiog pasijuto beprotiškai įsimylėjęs į tą žavėjančią nepažįstamą moterį. Jo žandai nukaito, kaip nuo žarijų, o blauzdom buvo šalta.

O kuomet praskambėjo jos atsargus skambutis, jis sudavė jam į širdį, kaip pašėlęs gaudimas . Jis visas atsidavė rakto skyliukei, iš anksto gėrėdamasis nežemiška laime, bet čiu-čia kątik nesušuko nepaprastu, laukiniu balsu. Jo kailiniai patys savaime ant jo atsisegė ir nuo dešinės jo kojos kaliošas nusirito, visiškai nusirito į šalį.

Per rakto skylutę jis išvydo savo nuosavą žmoną. Butent ją, o ne ką kitą. Jis perkreipė pečius ir atsegtais kailiniais ir be kaliošo tykiai į gatvę išėjo. Jo veidas pasidarė liesas, geltonas, ir visas triukčiojo — drebėjo. Dvi valandi jis klejojo gatvėmis be kaliošo ir atsegtais, atlapais kailiniais. Paskui užėjo į cukrainę, sukramtė mindalinį piragaitį, bet tuojau gi pasišlykštėdamas jį išspiovė. Ir vėlei tris valandas jis bastėsi Petrapilio gatvėmis, rankas už pečių užsidėjęs. Ir vis galvojo:

—Va tau, kad nori, ir avižinis kisielius, ant stalo. Hm... Hm... Po šimts perkunų!

Paskiau sugrįžo namo, nusiėmė kailinius ir vieną kaliošą ir įėjo į žmonos kambarį: Ši pastaroji sėdėjo kėdėje ir sėdėdama lopė vaikui kelnukes. Jis ją nuo kėdės nustumė ant grindų ir laukiniu balsu, kojomis trepsėdamas suspiegė... nežmonišku balsu:

—G-gy-vate!

J. Naruševičius.

JUOKAI

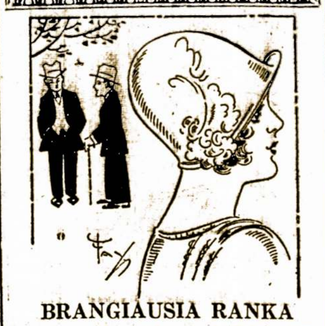

BRANGIAUSIA RANKA

—Pereitą vakarą, laikiau gražiausią ranką visam pasaulyje. Aš maniau, kad mano širdis truks iš džiaugsmo, nes nė jokia kita ranka negalėtų taip sužavėt mano sielą.

—Kurios panelės buvo toji ranka?

—Keturi tuzai ir vienas karalius.

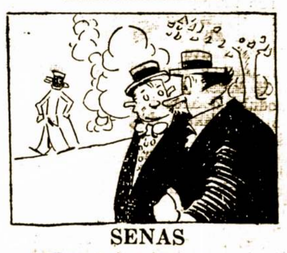

SENAS

—Musų šuo jau paseno.

—Iš ko tu sprendi?

—Jis jau nestaugia, kai mano žmona dainuoja.

DOVANOJA

Vienas žmogus ėjo pro dar nebaigtą statyt namą, kada staiga plyta nupuolė ant jo galvos. Užpykęs, pradėjo kelt triukšmą, bet darbininkai buvo per toli girdėt. Galų gale vienas iš jų nulipo nuo kelių aukštų.

—"Klausykit," jis rėkė, "Bosas sakė, kad nereikės atnešt tą plytą. Galit tenais palikt."

Strėndieglis, Lumbago, Reumatizmas

Greita, Tikra Pagelba su Red Cross Kidney Plasteriu.

Kam kentėt kitą dieną, kuomet šis nuostabus plasteris gal greit pagelbėt Jums šioje nelaimėje? Red Cross Kidney Plasteris panaudotas prie skaudamos vietos, teikia šilumą, pagelbą ir komfortą. Gyduolės persisunkia į skausmo apimtą vietą ir tarsi magišku budu pašalina visus skausmus.

Raudona flanelė užpakaly palaiko šiluma ir padeda gyduolei persisunkt per odą į skaudamus muskulus ir sąnarius. Mėgink Red Cross Kidney Plasterį šiąnakt ir įsitikrink pats, kaip greit ši sena gelbstanti gyduolė pašalins strėndieglį, reumatizmą ir lumbagą Visose vaistinėse .

KĄ JAUČIU IR ŠIRDYJE ŽINAU

Ką jaučiu ir širdyje žinau,
Neišreikšiu aš tau niekados,
Ką saldžiai nesenai sapnavau,
Jau to nieks iš manęs nežinos.
Mieg' naktinės gėlelės tyliai,
Kol saulutė joms švieča karšta,
Kol jas žavi dienos spinduliai.
O nakčia, kaip užmiega gamta,
Jos prasiskečia savo žiedus
Ir girdžiu,kaip man žydi širdis,
Kaip vėjalis pakįla ramus,
Kaip mane sužavėjo naktis...
Aš drebu...Manolaimės saldžios
Neišreiškiu aš tau paslapties,
Neišreikšiu aš tau niekados,
Ką jaučiu gilumoje širdies!

Mahoney ir Moynihan
ADVOKATAI
320 Slater Building.
Worcester, Mass.
JOHN C. MAHONEY,
JOHN MOYNIHAN:
Tel. Park 92, Park 2319

JUOZAS J. DIRSA
Lietuvis Graborius
OFISAS: 212 MILLBURY ST..
Tel. Park 2756
Gyvenimo vieta—194 Millbury St.
Cedar 4953 (3-čias aukštas)

LAIMĖJIMŲ PASEKMĖS "AMERIKOS LIETUVIO" IŠVAŽIAVIME Rugsėjo 9, 1928.

1. No. 2489C—J. Minmick, 289 Sterling St., Clinton, Mass. — Laivakortę.
2. No. 1696—Be Vardo—Gramafoną.
3. No. 4791C—Frances Wasilchuk, 27 Garfield St., Tauton, Mass.—Armoniką.
4. No. 1037D—Fel. Grinskas, 57 Gates St., Boston, Mass. — Gražią Juostą.
5. No. 885C J. Vosylius, Worcester, Mass. — Stereoskopą.
6. No. 3590—Be Vardo — Stereoskopą.
7. No. 4006B—Nėra Vardo — Sterfeoskopą
8. No. 882D—Jonas Dovidaitis, 2359 Montgomery St., Montreal, Canada—Stereoskopą.
9. No. 178—William Sviderskis, Worcester, Mass.—Šaliką.
10. No. 3857B—P. Petrauskas, 9179 Cardoni Ave., Detroit, Mich.—Plunksną.
11. No. 122—Joseph Chase, Worcester, Mass.—Plunksną.
12. No. 3026B—Chester Galeskis, 380 Hope Street, Brooklyn, N.Y.—Plunksną.
13. No. 4007B—Be Vardo—"Amerikos Lietuvį" metams.
14. No. 164—S. Gaidis, 151 Worcester, St., Worcester, Mass. — "Amerikos Lietuvį" metams.
15. No. 219—K. Vaitkevičia, 37 Millbury St., Worcester, Mass.—Saksonetą.
16. No. 1071B Ed. Loftus, 169 Werner St., City—Šaliką.
17. No. 4643C—Neaiškus vardas—Saksonetą.
18. No. 373—J. Anderson, Norton Co. Worcester, Mass.—Šaliką.
19. No. 475—J. Basnicki, 37 Lafayette St., Worcester, Mass. — Saksonetą.
20. No. 126—Adela Čenkus, -9 Upsala St., Worcester, Mass. — Plunksną.
21. No. 4885A M. Žiogas, 14 Ashmont Ave., Worcester, Mass.— Plunksną.
22. No. 452—J. Troop, 11 Main St., Worcester, Mass. — Saksonėtą.
23. No. 2869—Be Vardo—Stereoskopą.
24. No. 368A—Be Vardo—Automatišką Armoniką.
25. No. 1378—F.Wolange, 44 Kendall St., Lawrence, Mass. — Automatišką Armoniką.
26. No. 4334C—Be Vardo—"Amerikos Lietuvį" metams.
27. No. 1236D—Petras Steponauskas, 33 Barclay St., Worcester, Mass.—"Ben Hur" knygą.
28. No. 60—Ambros Bernatavičia, 19 Harding St., Worcester, Mass., Lietuvos Įstatų Knygą.
29. No. 1076B—Kaz. Katinas, 125 Sterling St., Worcester, Mass. Mass.—Automatišką Armoniką.
30. No. 2006A—S. Balčiunas, 22 Harding St., Worcester, Mass.— Lupinę Armoniką.
31. No. 749D—K. Verseckas, Henshaw St., Worcester, Mass. — Automatišką Armoniką .
32. No. 1168C—Adelė Lapinskaitė, Vokiškėlių kaimo, Vilkaviškio apskričio, Lietuvoj—"Amerikos Lietuvį" metams.
33. No. 4126A—Walter Clemens, 108 Bond St. (neaiškus miestas)—Armoniką.
34. 3011B—P. Masiulis, 335 Grand Street, Brooklyn, N. Y. — Stereoskopą.
35. No. 2445A—Antanas Varčiulis, 83 Perry Ave., Worcester, Mass.—Ben-Hur knygą.
36. No. 1536B—Jonas Jogminas, 219 First St., Elizabeth, N. J.— Lietuvos Įstatymų Knygą.
37. No. 4063B—P. Kajeckis, 153 Rayerobt St., Rochester, N.Y.— Kar. šv. Istorijos.
38. No. 1682—Be Vardo—Perliniai Karieliai.
39. No. 110D—P. Gasevičia, 204 Cleek Place, Elizabeth, N. J.— Knygą už $5.00.
40. No. 961D—John Gendron, Warehouse Point, Conn., laimėjo Madoliną.
41. No. 4977D—J. Bartušienė, 49½ Ellsworth St., Worcester, Mass.—Šaliką.
42. No. 4417C—N. Bolstev, 189 Newton St., Waltham, Mass.— Smuiką ar "Amerikos Lietuvį" metams.
43. No. 218C—D. Kraksukas, 6703 Linwood Ave., Cleveland, O.— Mandoliną.
44. No. 3029D—Mike Basil, 118 Highland Park, Manchester, N. H.—Armoniką.
45. No. 2448D—Emilija Matutis, Stamford, Conn—Madoliną.
46. No. 20—J. Babravičius, 26½ Ward St., Worcester, Mass. — Smuiką.
47. No. 2869—C. Stulpinas, 93 Hillside Ave., Shelton, Conn. — "Ameriką" knygą.
48. No. 3122—F. Dadlow, 3375 W. Brown St. Cleveland, Ohio.— Saksonetą.
49. No. 965B—W. Skrupskis, 213 Wall St., Elizabeth, N. J. — Knygų už $5.00 vertės.
50. No. 957D—Anna Survila, 171 Auburn St., Cambridge, Mass. —Šaliką.

Davanų laimėtojai malonėkite prisiųst savo numerius ir gerus antrašus, gi mes prisiųsime dovanas.

"AMERIKOS LIETUVIS", 14 Vernon St., Worcester, Mass.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

(Foreign Language Information Service)

GARSŲS IŠRADIMAI — SIUVAMA MAŠINA

Kiek laiko atgal Anglijos Patentų Ofise buvo rastas seniausias siuvamos mašinos patentas. Anglas, Thomas Saint, liepos 17 d., 1790 m. išėmė patentą mašinai, kuri "bus vartojama siuvimui ir išsiuvinėjimui čeverykų ir kitų daiktų." Bet kiek yra žinoma, šita pirma mašina nebuvo vartojama. Gal nebuvo praktiška. Kiti siuvamos mašinos patentai Anglijoj buvo išduoti tarpe 1790 ir 1841 m. Bet komerciališkai mašinos nepasekmingos.

1841 m. du anglai, Newton ir Archbold, padarė adatą su akia prie galo, ta adata panaši į šiandien vartojamą adatą. Tos pirmos senoviškos mašinos nebuvo pasekmingos, nes neturėjo šitokias arba panašias adatas.

Pirma operuojama mašina pasirodė Francijoj, 1830 m. Išradėjas buvo Berthlemy Thimonier. 1848 m. jis kitą mašiną išrado, kurią patentavo Suv. Valstijose 1850 m. 1832—34 metuose Walter Hunt, mašinistas, gyvenantis New Yorke, išrado ir padirbo mašiną, kurios adatos akis buvo prie galo.

1842 m. ir 1843 m. J. J. Greenough ir George H. Corliss išrado kelius siuvamus išradimus. Lerow ir Blodgett padarė drabužiams siūt mašiną. Gegužės 8 d., 1849 m. John Bachelder patentavo pirmą siuvamą mašiną su horizontališku stalu ir su prietaisa, kuri davė siūt per kiek laiko.

Elias Howe, Jr., kuris darė visokius pabandymus nuo 1843 iki 1857 m., patentavo mašiną, kuri iki šiai dienai neša jo vardą. Howe gimė 1819 metais Massachusetts valstijoj, ir buvo malunininko sunus. Jis per ilgą laiką dirbo kaipo mašinistas —per ilgą laiką svajojo apie mašiną, kuri pervertų adatą per audeklą ir ištrauktų atgal.

Padirbęs savo mašiną laikė per metus, tikėdamas, kad nebus tinkama. Jis paskui sugalvojo panaudot du siulu, siuvant su riesta adata, kurios akis buvo gale. Jis užbaigė tokią mašiną 1844 m. iš medžio ir dratų. Po tolesnių pabandymų jo mašina galėdavo siūt audeklą keturių mąstų ilgio. Jam taip pavykdavo nusiūt siulę, kad buvo sakoma, kad siuvimas ilgiau laikysis negu pats audeklas.

Lapkričio 12 d., 1850 m. patentas išduotas Allen B. Wilson iš Adrian, Michigan. Jo mašina buvo pirma siūt lenktą siulą. Tą pačią dieną, Isaac M. Singer gavo patentą savo pirmai mašinai. Ta Singer mašina turėjo tiesią adatą.

1859 m. Wilcox ir Gibbs gavo patentą. James E. H. Gibbs išrado mašiną, bet James Willcox pridėjo kelius pagerinimus. Pastaraisiais metais mašinų industrija žymiai augo , pakol šiandien užima pirmą vietą visame pasaulyje.

1923 m. 40 įstaigų samdant 16,000, gamino mašinas ir mašinų dalis.

VAIKAI KAIPO DARBININKAI

Su mokyklos uždarymu tukstančiai vaikų ieško darbų. Yra kiekvieno miesto užduotis apsvarstyt tiems vaikams tolesnio mokslo klausimą ir teikt jiems kokią nors apsaugą.

Kaip valstija ir miestas gali apsaugot savo jaunus darbininkus yra perstatyta arba iliustruojama plakatais, kuriuos Vaikų Biuras prie Darbo Departamento ką tik išleido. Dvylika plakatų išdėsto pasaką apie Jonuką ir Elziukę, jų perėjimą iš mokyklos į darbą.

Pasaka parodo, kad nereik nuo vaikų atimt mokslo ir normališko fiziško išsivystymo progas; kad kiekvienas vaikas turi normališkai užaugt kune ir prote. Bile kas gali gaut kopijas tų plakatų. Plakatai parodo, kaip svarbu yra kiekvienam vaikui įgyt nors aštuonių klasų mokslą; kad jie mokyklose turi pasimokyt apie įvairius užsiėmimus ir kad jie turi buti fiziškai peržiurėti.

Kur vaikai turi dirbt, jie turi dirbt tik aštuonias valandas į dieną arba mažiau, neturi naktimis dirbt ir vaikai neturi but samdomi pavojinguose ir nesveikuose užsiėmimuose, ir turi jiems but teikiama proga lankyt taip vadinamas "continuation mokyklas."

Dabartiniu laiku tik 14 valstijų reikalauja vaikus užbaigt pilną aštuonių klasų kursą prieš išduodant jiems leidimus eit dirbt .Šešios valstijos pavelina 14 m. amžiaus vaikus dirbt 10 arba 11 valandų į dieną ir daugiau, tik 25 valstijos reikalauja fizišką egzaminą vaikų pirm negu išduoda darbo leidimus ir tik 20 valstijų reikalauja įsteigimą "continuation" mokyklų ir daugelis valstijų pavelina jaunus darbininkus operuot pavojingas mašinerijas.

ŠEIMYNINKĖMS PATARIMAS

Jeigu nori suknią sau arba vaikučiams iš vatinės materijos pagamint, patartina pirmiausiai leist materijai susitraukt.

Daug moterų užklausia — kiek pavelint susitraukimui?

Yra tik vienas atsakymas —niekas tą klausimą negali atsakyti, reikia pabandyt. Gali paimt pusę mąsto materijos ir po išskalbimui sulygint su puse mąsto naujos materijos. Bet kas nori taip daryt?

Jeigu tinkamai duosi materijai susitraukt bus lengvas darbas. Pasirink gražią, saulėtą dieną, kad bus galima greitai išdžiut. Paimk visą šmotą materijos, kaip nusipirkai, ir pamerk į vidutiniškai šiltą vandenį, pakol kiekvienas apšlapintas. Neišgręžk. Tik su rankoms vandenį išspausk ir pakabink ant drabužių linijos lauke, neištiesiant. Kuomet beveik išdžiovintas į vidų atnešk ir pasiuvus suknią pirmu syk išplovus nesusitrauks.

ANKSTYVAS DŽIOVOS PAŽINIMAS

Tautiška Džiovos Draugystė pageidauja, kad visi apsipažintų su džiovos pirmais apsireiškimais.

Tik gydytojas gali pažint džiovos tikrus apsireiškimus, nes ir kitos ligos turi panašius apsireiškimus. Jeigu žmogus tiki, kad džiova serga, reikia nueit pas gydytoją arba į kliniką.

Dr. Lyman I. Thayer, garsus džiovos gydytojas tiek turi pasakyt apie džiovą.

"Džiova turi daugybę gerai žinomų apsireiškimų. Bet šiame straipsnyje imsime tik kelius. Pirmas yra kosėjimas. Kadangi žmogus tankiai kosti ir į kosėjimą nekreipia atydos. Neturime tikėt, kad mažiausias kosėjimas yra rimtas dalykas, arba kad kas tik kosti, džiova serga. Kartais gerklės skaudėjimas verčia žmogų pakosėt, kaip ir gerklinių išsišakojimų uždegimas, dusulys, ir net paprastas šaltis, verčia kosėt. Džiovos kosulys nėra ypatingas ir jo baisumas nereiškia, kad liga yra aštri. Bet vistiek, jeigu kosulys nesustoja į mėnesį laiko, reikia rast priežastį, kad nors ir butų tik "paprastas šaltis." Kosėjimas gali but labai sausas. Kuomet kosėjimas verčia ypatą spiaut, tad gerai seiles duot išegzaminuot. Džiova sergantis tankiai, sako, kad kosėjimas prasideda apačioj krutininio kaulo.

Antras apsireiškimas yra nuilsimas, nuovargis arba nuobodumas. Pradžioj ligonis jaučias labai pavargusiu be jokios priežasties. Kartais manome, kad paprastas tingėjimas, tai malarija arba nerviškas nuvargimas. Tas nuobodumas užpuola žmogų po piet.

Su sveikatos menkėjimu pasirodo trečias apsireiškimas — pražudytas svarumas. Bet ir nuo vėžio ir šlapligės žmogus vis menkyn eina. Ketvirtas apsireiškimas — užkimimas — pasirodo, kuomet liga gerokai išsiplėtojus. Bet ir sveikas žmogus užkimsta.

Penktas apsireiškimas yra netikėtas kraujapludis. Paprastai šis apsireiškimas žmogų išgazdina. Net ir sveikas žmogus išspiaudamas kraujo tuoj nueina pas gydytoją del egzamino. Pirmas egzaminas gal but normališkas jeigu ligonis neparodys kitų apsireiškimų. Bet jeigu apie šaukštuką kraujo išspiauta, kad nors ir egzaminas nieko neparodytų, tegul gydytojas laiko ligonį po jo priežiura apie mėnesį laiko tankiai egzaminuojant krutinę.

Jeigu viršminėti apsireiškimai tuoj nepranyksta, savęs nesigydyk.

Džiova turi ir kitų apsireiškimų, bet tie apsireiškimai gali but kitų ligų. Imkime karštį. Visi žino, kad kilimas temperaturos arba karščio, reiškia, kad žmogus serga kokia nors liga. Džiovos atsitikime karštis pasirodo, po piet arba anksti ryte, bet gali pasirodyt ir kitose ligose. Karščiui pasirodžius, sergantis turi laikyt rekordą, užsirašyt kas dvi arba trys valandos. Parodyk gydytojui. Vidurių nemalimas yra paprastas džiovos skausmas. Jeigu negali gana greit panaikint vidurių nemalimą, nueik pas gydytoją.

Naktinis prakaitavimas yra pavojaus ženklas. Bet jeigu per dieną buvai ypatingai miklus ir einant gult prakaituoji nėr ko bijotis. Bet jeigu labai anksti ryte jauti šaltą prakaitą, tai laikas apsižiurėt.

Jeigu negali kvapo atgaut, tas reiškia kokią nors ligą.

Kaip tik kokia liga užpuola kuną, tuoj gamta pradeda veikt. Turime kreipt atydą, kuomet gamta mums praneša, kad viskas netvarkoj. Kuo ilgiau lauksime, tuo sunkiau bus išsigydyt. Gaila, kad ne visi gali patėmyt šiuos pirmuosius apsireiškimus.

Perskaitę šitą straipsnį randame, kad džiovos paprasčiausi apsireiškimai yra kosėjimas, pražudymas svarumo, sveikatos sumenkėjimas, kraujas seilėse, karštis, vidurių nemalimas, užkimimas ir nuvargimas. Bet ir kitos ligos gali turėt tuos pačius apsireiškimus ir kad sužinot, reikia tartis su gydytoju arba nueit į kliniką — tik tada turėsi gerą progą išgydyt.

—o—

ŠIS-TAS

DVIDEŠIMTAS šimtmetis pasižymėjo praplatinimu susisiekimo ir susižinojimo sistema. Pastarasiais metais telefono susijungimais padidėjo 880 nuošimčių. Pašto susisiekimas per laiškus padidėjo 300 nuošimčių. Prekybinis transportas — 200 nuošimčių, telegrafo — 150 nuošimčių, gelžkelio susisiekimas 100 nuoš. Gyventojų skaitlius padidėjo mažiau negu 50 nuošimčių.

NAUJAI steigiama American Gas Association bandymo laboratorija Clevelande, bus didžiausia pasauly tos rušies įstaiga. Į ją įdėta virš $1,500,000 kapitalo. Dalis to kapitalo sudėta per gazo prietaisų dirbtuvių savininkus.

ELEKTROS gelžkeliai ir gatvių tramvajai surenka kas metas milijonus dolerių. Tačiau užlaikymas darbininkų, kelių, traukinių, tramvajų ir pakeitimas išdėtų daiktų naujais, įima didesnę dalį metinių įplaukų.

NUOLATINIS lietus šį pavasarį padidino S. Valstijų hydroelektros iegą. Kuomet sausuose mėnesiuose gaunama 30 nuošimčių elektros iegos lietinguose mėnesiuose — 40 nuošimčių. Gegužės mėnesy gauta 44.6 nuošimčius.

AMERIKOS telefonai ir telegrafai yra vartotojų nuosavybė. Virš 423,580 pavienių ypatų ir korporacijų, turi apipirkta American Telephone and Telegraph kompanijos akcijas. Iš tų 75,000 darbininkai Bell System kompanijos.

NEW YORKO miestas turi apie 8,000,000 mylių telefonų vielų, pervestų po gatvėm. Ant viršaus taipgi yra keletas milijonų mylių vielų, kurios jungia 1,600,000 miesto telefonų.

ANGLIJA suvartoja labai daug arbatos. Daug arbatinių daro didelį biznį Londone ir kituose miestuose. Arbata įeina kas kart labiau madon, užimdama vietą kavos ir kitų gėrimų.

VENGRIJOS valdžia pasiryžo išnaikint senąją čigonų tautą. Jiems uždrausta kilnotis iš vienos vietos į kitą, dėvėt savo tautinius drabužius ir nekalbėt čigonų kalba. Jeigu jie apsigyvens Vengrijoj, tai turės tarnaut kariuomenėj ir pildyt visas piliečių pareigas. Valdžia privalėtų uždraust čigonam taipgi vogt ir apgaudinėt, jeigu tas galima.

MIESTAS Alexandria Egipte buvo įsteigtas ne egiptiečių, bet karaliaus Aleksandro Didžiojo 332 metų pirma Kristaus gimimo. Aleksandras statė miestą del palengvinimo pirklybos tarpe Grekijos ir Egipto.

KALIFORNIJA iš visų daržovių daugiausia augina salotų. Pereitą metą virš 76,000 akrų žemės buvo užsodinta salotom. Derlius apskaitliuotas buvo ant $15,000,000.

AUKŠČIAUS pasauly elektros šviesos yra Eifelio bokšte, Paryžiuje. Francijos turtuolis Andre Citroen, žinomas kaip Henry Ford Amerike, turi nusinuomavęs visą bokštą del savo skelbimų. Bokštas turi 200,000 elektros lempų. Nuomavimas lėšuoja $60,000 ant metų.

SAMOVAR arba virdulis yra varinis puodas, per kurio vidurį įtaisytas platus vamzdis. Pripilus šalto vandens į puodą, vamzdin dedama medžio anglio žarijos. Kuomet vamzdis užtektinai įkaista, vanduo inde užverda ir palaikomas žarijom, ilgiau užlaiko šilumą negu paprastai užvirintas puode. Virduliai daugiausia vartojami Rusijoj ir Azijos šalyse. Kinuose panašias prietaisas vartojama užlaikymui šiltai sriubų.

TINKAMIAUSI vaikams žiurėt judomieji paveikslai yra šie: Abie's Irish Rose, Sorrell and Son, Street Angel, Chang, Harold Teen, Quality Street, The Trail of '98, West Point ir the Gaucho.

Geomotrija sulyg Herodoto, reikalinga buvo del išmatavimo žemės ploto, užpilto potviniu Egipto upės Niliaus.

SENOVĖS Egipte išdirbinėjo popierą iš nendrių, vadinamų papirais. Jos auga Egipte ir Mažoj Azijoj. Pirmutinė popiera panaši į dabartinę, pradėtą daryt Kinuose iš bambuko ir skudurų apie 105 metais prieš Kristaus gimimą.

SENOVĖS raštuose nebuvo maišomos didelės raidės su mažom. Jas vartodavo atskirai vienas dideles arba vienas mažas.

QUEBEC del savo padėjimo ir tvirtovės vadinamas Amerikos Gibraltaru.

EGIPTAS turi apie 11,189,978 gyventojus. Didžiausia dalis gyventojų yra beduinai, arabai, nubijiečiai ir balfieje. Tikrais egiptiečiais yra Koptų tauta. Jų skaitlius 1907 metais buvo 667,036. Koptų krikščionių 1925 metais buvo 706,322.

WOODROW WILSON pirmiau išrinkimo į Suv. Valstijų prezidentą per 25 metus mokytojavo. Per du metu jis buvo gubernatorium New Jersey valstijos.

FRANCIJOS moterys plačiai užsiima menu. Piešimas Francijoj yra tikrai moterų profesija. Moterys piešia veik visus spaudos paveikslus ir madų modelius.

John C. Mac Innes Co.

Dabar Eina Garsus "LOCKHART" Dirbtuvės Ištuštinimo IŠPARDAVIMAS

Tėmyk gerai visus Worcesterio laikraščius del ateinančių išpardavimo skelbimų. Naujų progų bus duota kasdien, tai nepraleiskite nepasinaudoję šių "Lockhart" auksinių pasiūlymų.

"Glenwood'o Pečiai kasdieną pagamina po tris valgius į dieną arti 2,000,000 žmonių Mass. valstijoj."

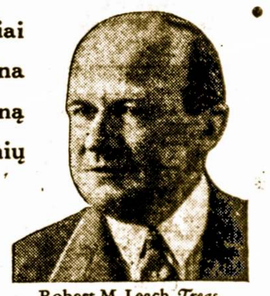

Robert M. Leach, *Treas.*
Glenwood Range Co. Taunton Massachusetts

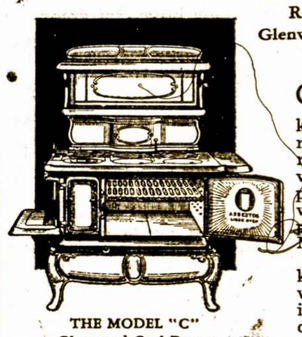

THE MODEL "C"
Glenwood Coal Range

GLENWOOD PEČIAI jau per tris gentkartes žinomi kaipo geriausi kepimui ir parankiausi gaminimui valgių. Jų reputacija pagelbėjo išbudavoti vieną iš didžiausių ir pasekmingiausių biznių Mass. valstijoj.

Jie jau yra gaunami kiekvienam mieste šios valstijos, kokio styliaus ir didumo norit, ar tai del didžiausių namų ar mažiausio apartmento.

Glenwood Ranges
MAKE COOKING EASY
Gal prisiųsti Jums Kopiją Glenwood Pečių Kataliogo

RIALTO TEATRAS
MILLBURY STREET

TREČIADIENIS—Clara Bow veikale "Red Hair" su Lane Chandler. Noah Beery ir Leah Baird veikale "Marked Men" su visom žvaigždėm.
KETVIRTADIENIS—John Gilbert ir Greta Garbo veikale "Love." Mėgėjų vakaras. Jacksono vietinis talentas. Bus suteiktas dovanos $5.00, $3.00, ir $2.00.
PENKTADIENIS—Emil Jannings veikale "The Last Command" su Evelyn Brent. Walter Miller ir Eugenia Gilbert veikale, "The Police Reporter." Frank Merrill ir Natalie Kingston veikale "Tarzan the Mighty."
ŠEŠTADIENIS—Hoot Gibson veikale "The Flying Cowboy" su gabiais artistais. Frank Merrill ir Natalie Kingston veikale "Tarzan the Mighty." Walter Miller ir Eugenia Gilbert veikale "The Police Reporter."

Rodoma komedijos ir paveikslai iš pasaulio įvykių.

GRAHAM
LAIDOTUVIŲ NAMAS
838 MAIN STREET
Specialės Laidotuvės $125
Specialės Laidotuvės su Nesunaikinamu karstu, $314

Išbando Akis
delei akinių
Vėliausios Mados
Apdarymas
Pope Optical Co.
A. R. Barker
397 Main Street
kampas Mechanic St.

WORCESTERIO
PENKIŲ CENTŲ BANKA
316 Main Street

Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.
BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 8 popiet.
Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.
Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

WILL DEGUTIS
15 ENGLEWOOD AVENUE,
Worcester, Mass.
Telephone Cedar 8126—M.

Darome kontraktus ant naujų namų ir taisome senus iš viršaus ir iš vidurio.

ANDRESON AND PATTERSON
Urminiai pardavėjai Moxie Coca-Cola Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer Cherry Smash Iš dirbėjai ir pardavėjai saldainių, saldumynų, gražių skrynelių, vaisių, sirapų ir orangeade.
GARSUS CROWN QUALITY LEDAI
21 Bridge St., Worcester, Mass.
Tel. Park 5203 ir 5204

GEO. BOEPPLE CO., INC.
600 Millbury Street
DEŠRŲ GAMINTOJAI
Išdirba dešras tikrai lietuvišku budu.
PARK 1489 PARK 1495

LEDAUNĖS ŠALDO ŠĮ PIENĄ
Buna šviežias tris dienas. Jeigu reikės pieno ar smetonos pašaukit:
MAPLE 3677—W
CEDAR 5319—J
J.Boucher & Sons
15 DIVISION ST.

Vietos Žinios

p. FREEMAN M. SALTUS
Demorkatų partijos kandidatas į S. V. Kongresą nuo ketvirto distrikto.

p. Saltus yra "Labor News" laikraščio redaktorius. Šis yra vienintėlis darbininkų unijos savaitinis laikraštis Worcestery. Jis pasakė puikią prakalbą "Amerikos Lietuvio" išvažiavime. Lietuviai balsuotojai turėtų jo kandidaturą paremt.

ALBINA OSIPAVIČAITĖ Pagerbkite visus, kurie pagarbos verti.

Lipsono Suknių krautuvė, 6 6 Millbury gatvėj, užsitarnavo paramos nuo lietuvių, ypatingai worcesteriečių, nes tą pačią minutą, kuomet paskelbta žinia apie Albinos laimėjimą, šioji krautuvė buvo pirmutinė, paskutinė ir vienintėlė rupintis apie Albinos pagerbimą ir suteikė jai vieną iš puikiausių suknelių kaipo dovaną jos didelio atsižymėjimo atjautimui. Worcesterio lietuviai turėtų didžiuotis šiąja krautuvėle. Šio laikraščio skaitytojai prašomi paremt "Lipson's Dress Shop", kur galite nusipirkt puikių suknelių ir paltų už ½ kainos ką reikėtų mokėt didesnėse krautuvėse.

Pagerbkite visus, kurie pagarbos verti.

"Amerikos Lietuvio" Didelis Piknikas įvyko rugsėjo 9-tą dieną, p. Bieliausko miške, tarpe Oxford ir Webster, Mass. Kadangi šis buvo paskutinis "A. L." piknikas šiemet, ir oras kuo geriausis buvo, tai žmonės atsilankė skaitlingai iš Worcesterio, iš apielinkės miestelių, taipgi net iš New Yorko. Atsilankė daug įžymių asmenų: panelė Albina Osipavičaitė, Olympiados plaukimo čampionė; ponai K. Osipavičiai; p. Freeman M. Saltus, Demokratų partijos kandidatas į Kongresą; ir p. Charles S. Murphy, Demokratų partijos kandidatas į lieut. gubernatorius. Pastarieji du žymųs kalbėtojai sakė prakalbas ir aiškino lietuviams Demokratų partijos programą ir prašė visų klausytojų balsuot už Gub. Alfred E. Smith ateinančiuose rinkimuose. Per šį išvažiavimą Worcesterio Lietuvių Benas grojo po vadovyste Juozo Bliudžiaus. P-lė Valentina Paltanavičaitė pavadavo p. Bliudžių ir užėmus jo vietą vedė beną, kas labai patiko visiems susirinkusiems. Visi ilgai atmins šį "Amerikos Lietuvio" išvažiavimą, nes senai buvo toks gyvas, įdomus ir linksmas piknikas. Buvo vaidintas labai gražus istoriškas vaizdas "Vaidelytės Prie Aukuro" dešimt metų Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimui. Piknikas pavyko labai gerai. "Amerikos Lietuvio" administracija širdingai dėkuoja visiems prisidėjusiems prie šio išvažiavimo surengimo ir visiem svečiam už malonų atsilankymą.

$40,000 Byla. Adv. B. Mendelsohn Superior teisme apgins p. Ralph Fiske ir jo sunaus Stanley Fiske reikalus. Abudu yra Northboro miestelio gyventojai. Worcesterio miesto gyventojai juodu apskundė ir reikalauja -40,000.

Mirė. Veronika Gudukiutė, septyniolikos metų, numirė rugsėjo 6 dieną, miesto ligoninėje po ilgos ligos. Paliko nuliudime savo tėvus Andrių ir Oną Guduskus; tris brolius, Juozą, Jokubą, ir Antaną; keturias seseris, Oną Eleną, Julę ir Marijoną. Laidotuvės įvyko šeštadienį, rugsėjo 8, su gedulingom mišiom Aušros Vartų bažnyčioj. Palaidota Švento Jono kapinėse.

"Aušrelės" Didelis Piknikas yra rengiamas sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 16, ant Bieliausko ukės — miške, prie pat Webster, Mass. Auto-busai išeis nuo "Aušrelės" kambarių 12 valandą ryte. Kurie važiuosit busais, nesivėluokit ateit. Nuvažiuot į ten ir atgal kainuoja tik 50c. Šis Aušrelės piknikas bus gana įvairus ir linksmas, nes jame dalyvaus Cherry Valley orkestra. Kaip jauni, taip ir seni, visi galės linksmintis. Apart to, "Aušrelės" choras išpildys koncertinę programo dalį. Kviečia visus atsilankyt —

"AUŠRELĖ."

Aušros Vartų Par. Metinė Vakarienė įvyks, ketvirtadienį, rugsėjo (Sept.) 13, Aušros Vartų parapijos salėje. Darbštųs parapijonai smarkiai darbuojasi, kad butų šioji metinė vakarienė kuo linksmiausia ir kuo pasekmingiausia. Kas nebus, tikrai gailėsis, nes retai tokios vakarienės įvyksta. Užkviesti žymiausi kalbėtojai ir garsiausi dainininkai. Kviečiame visus Worcesterio lietuvius ateit ir sykiu praleist vakarą linksmai. Visi į Aušros Vartų parapijos metinę vakarienę! **Komisija.**

"Lockharto" Išpardavimas. — Pirmadienį, rugsėjo 10, MacInnes krautuvėje prasidėjo didelis metinis išpardavimas ir tęsis per visą savaitę. Kas dieną buna naujų didelių nupiginimų. Pirkiniai parsiduoda šią savaitę už stebėtinai mažą kainą. Kasdien tėmykit Worcesterio miesto laikraščius ir rasite vis naujų progų. Ieškokit tų progų šios krautuvės languose. Visi pasinaudokite šiomis pigiomis kainomis.

Mokyklos Ateiviams. Vieša mokykla ateiviams dienomis dabar laikoma kiekvieną Pirmadienį, Antradinej, Trečiadienį, Ketvirtadienį ir Penktadienį nuo 9-tos valandos ryto iki 4-tai valandai po pietų, prie Ledge gatvės mokykloje. Šioji mokykla yra vyrams ir moterims, kurie dirba vakarais ir negali atsilankyt į vakarinę mokyklą. Mokinys gali ateit rytais ar popiet ir but tiek, kiek jam patogiausia sulyg jo aplinkybių. Mokinama anglų kalbos tuos ateivius, kurie vėliau ketina lankyt aukštesnes mokyklas. Specialiai mokinama Suvienytų Valstijų istorija ir valdžios įstatai norintiems tapt S. V. piliečiais. Galima įsirašyt Ledge gatvės mokykloje arba "Americanization" direktoriaus raštinėj, 90 Franklin gatvėj.

PARSIDUODA
LABAI PIGIAI
Devynių akerių ukė, su gerais namais, dideliu tvartu, vištininku, ir visais kitais įrankiais. Parsiduoda pigiai iš priežasties savininko mirties. Norintieji pirkt, pasiskubinkit. Įnešimas mažas ir nupiginta kaina. Kas bus pirmutinis, tas laimės. Vieta yra šalia East Douglas, Mass., Box 18 — Mrs. Kilinskienė. Informacijas galite gaut pas —
JONĄ PATINSKĄ,
37 Barclay St., Worcester, Mass.
(37—39)

PARSIDUODA du namai arti Vernon ir Maxwell gatvių su visais moderniškais įtaisymais. Kreipkitės į —
24½ MAXWELL STREET,
(37) Tel. Cedar 757—R

PARSIDUODA PUIKI UKĖ. Galima ir sumainyt su kitokia nuosavybe. Kreipkitės pas—
CHESNAR and SCHUKA,
(36-37) 23 Millbury St.

VISŲ ŽINIAI. Kas norite gerų malkų, šviežių kiaušinių, gardžių obuolių, arba kokių nors daržovių, galite gaut pas mus. Parašykite atvirutę arba telefonuokite. Kaz. Kerbelis, R.F.D., 423 Shrewsbury, Mass Telefonas Shrewsbury 54.

George Wiegert Company
Išdirba Aukštos Rušies Dešras, Rukytas Mėsas, ir Kumpius.
275 Greenwood St
Worcester, Mass.
Tel. Cedar 8972

REIKALAVIMAI:
REIKALINGAS darbininkas dirbt prie didelės ukės. Darbas nuolatinis, atlyginimas $40. į mėnesį ir daugiau, jei patyręs darbininkas. Del platesnių žinių kreipkitės—
J. ZUBRISKIS,
(35-38) Goodman, Wisconsin.

PIRMAS GALINGAS CARAS — DABAR—

ADOLF ZUKOR IR JESSE L. LASKY
Perstato
EMIL JANNINGS
veikale
"THE LAST COMMAND."
Pasauly garsus dramos artistas žavėjantis kaipo tas galingas generolas. Puikybės viršunėse. Su vyrais.... moterimis.... tauta po jo kojų. Liepsnojanti meilė.... ištikimybė.... Neapykanta. Į..... Dar tokia įspudinga drama nebuvo niekuomet pastatyta.

PAJIEŠKOJIMAI

KASPARAVIČIUS, Kazys, (Charles Casper) iš Žydikų parapijos, Mažeikių apskr., 1922 m. gyveno 40 Martin St., New Yorke.

SKAVINSKIS, Kazimieras, per ilgą laiką gyvenęs Binghamton, N. Y., o dabar giminėms jo adresas nežinomas.

GEČIAVIČIAI, Tomas, Ona ir jų vaikai Tomas ir Vilgelmas, išvykę Amerikon prieš karą ir gyvenę New Yorke ar kur apie New Yorką.

ROŠKOVSKAITĖ, Elena, Amerikon atvyko karo metu, gyvena Brooklyne pas Roškauską, o vėliau išvyko Vašingtonan; dabar apie jos gyvenimo vietą žinių nėra.

REOTAS, Vincas, iš Raudėnų, Kuršėnų valsč., Šiaulių apskr., dar prieš karą Amerikon atvykęs ir gyvenąs Bostone — manoma kad ir dabar gyvena apie Bostoną.

KONAVIČIUS, Simonas, iš Lietuvos išvykęs 1904 m., gyvenęs Brooklyn, N. Y., ar kur nors Brooklyn apielinkėje.

KRIŠČIUNAITĖS, Anelė, Marijona, ir Mikolina, iš Lietuvos išvykusios prieš karą ir gyvenusios apie New Yorką.

GRUNDA, Jonas, iš Čedonų miestelio, Amerikon atvykęs 1912 m., gyvenęs Chester, Pa., Kur dabar gyvena tėvai nežino — yra labai susirupinę.

UMBRAZIUNAS, (AMBRAZIUNAS), Kanstantinas, Spalių kaimo, Švenčionių apskrities.

UTERMANAS, Karolis, gimęs Danijoj, Amerikoje gyvenęs gana ilgą laiką ir neva palikęs didelį turtą.

VALENTIEJUTĖ, KAZLAUSKIENĖ, Ona gyvenusi (gal ir tebegyvenanti) Waterbury, Conn.

PALTANAVIČIUS, A., gyvenęs 555 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.

STOPINAS, Kasparas, gyvenęs Brooklyne ir Bostone, ar kur nors apie tas vietas.

LIPEIKA, Antanas, gyvenęs Litchfield, Conn. Nuo 1924 m. jo gyvenimo vieta nebežinoma.

Ieškomieji arba apie juos ką nors žinantieji prašome atsiliept šiuo adresu:
LITHUANIAN CONSULATE GENERAL,
15 Park Row, New York, N. Y.

DR. A. E. SHAW
Dentistas
167 Green St. Vernon Square
Worcester, Mass.
TAISAU DANTIS BE SKAUSMO
Darbas Gvarantuotas.
Kainos Prieinamos.
KARUNĖLĖS ir TILTELIAI
MANO SPECIALIŠKUMAS
Atdara vakarais Tel. P. 1758

Telefonai: (Bell Oregon 5136
(Keystone Maine 9669
J. KAVALIAUSKAS
lietuvis Graborius ir balsamuotojas

1439 So. 2-nd St. Philadelphia, Pa.
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus tinkamiausias ir už prieinamą kainą.

DARBININKŲ KOOPERATYVIŠKA KEPYKLA
Iš 106 Water Street, persikraustė naujon vieton kampas Water ir Harrison gatvių. Šioji naujoji kepykla buvo atidaryta dvi savaitės atgal. Prašom atsilankyt ir pasižiurėt, nes yra viena iš gražiausių kepyklų Worcestery. Čia galima nusipirkt ne tik lietuviškos duonos, bet ir visokių gardžių pyragaičių, pajų, ir pyragų. Atsilankykit į šią moderniška, ir higieniška kepyklą.
Workmen's Circle Cooperative Bakery,
96 WATER STREET,
Worcester, Mass.

Seymour Laundry Company
Savininkas E. Slavickas
Išskalbia visos savaitės žlugtą kuogražiausiai, už $1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pristato į namus. Lietuviška skalbykla.
5 SEYMOUR ST.,
Tel. Park 314 Worcester, Mass.

Ofiso tel.: Park 3491
ADVOKATAI
Barkus ir Abodeely
725 Slater Building
Worcester, Mass.
IGNAS J. BARKUS
101 Sterling St. Maple 4964
Michael N. Abodeely
71 Suffolk St. Cedar 6771

Pranas J. Bublys-Bobblis
LIETUVIS ADVOKATAS
638 Slater Bldg.
Tel. Park 2939
Namai, 51 Harlem Street,
(kampas Sterling St.)
Tel. Cedar 1768-M. Worcesteryj.

ANTANAS J. MILLERIS
Lietuvis Advokatas
406 Slater Building,
Worcester, Mass.

Telefonai Park 2240, 4274 ir 4381
Peter Brothers
ANGLIS
MALKOS ir LENTOS
161 Washington Street,
Worcester, Mass.

DR. TESSMER
Dentistas
306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)
Tel. Park 3310

Park 2470 Res. Cedar 2611 R
BEN. MENDELSOHN
ADVOKATAS
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėje. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoje.
390 Main St., Room 931-932.
Worcester, Mass.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).
Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

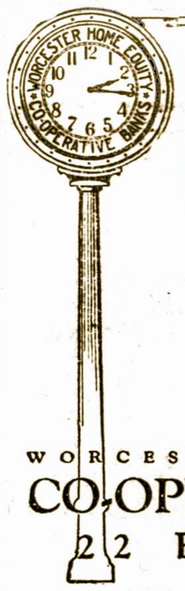

97% MOKA RANDAS!
Iš vieno šimto šeimynų apie trys teturi nuosavus namus. Vis daugiau ir daugiau šeimynų įsigija nuosavybes, kadangi jie naudojasi proga ką suteikia šioji Kooperatyviška Banka. Ar esate vienas iš tų 97% mokančių randas?
Per Kooperatyviškas bankas gali užsimokėt mortgičių mėnesinėmis mokestimis kaip randą arba naujam namui ar pastatytam namui.
Užeikite į banką, 22 Elm gatvėje, palei Laikrodį ir pasikalbėsim apie jusų reikalus.
WORCESTER · HOME · EQUITY
CO-OPERATIVE BANKS
22 ELM STREET

DAKTARO JONO BASANAVIČIAUS PAVEIKSLAS
pieštas p-lės Marijonos Listaitės. Labai gražiai padarytas ir vertas turėt kiekvienam lietuviui savo namuose; paveikslas gražiai į rėmus įdėtas ir papuoštas kaipo pirmo Lietuvos gaivintojo ir tėvo. Basanavičius yra tuom del lietuvių, kuom Masarikas yra čekoslovakams. Nėra čekoslovakų namo, kuriame nebutų Masariko paveikslo. Todel tenelieka nė vieno lietuvių namo, kur nebutų musų Tėvynainio Jono Basanavičiaus paveikslo. Paveikslo didumas 22 coliai ilgio, 18 colių pločio. Kaina tik ..... 50 centų. Perkupčiam duosime gerą nuošimtį už pardavinėjimą. Rašykite ir pinigus siųskite šiuo adresu—
"Amerikos Lietuvis"
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

DAINOS IR JUOKAI
"Margutis" kviečia tamstą tuojaus užsirašyt juoko ir dainų su gaidomis laikraštį. Kaina 75 centai metams. Kas prisiųs $1.00, tas gaus "Vanago Plunksną" ir "Snapą". Antrašas—
"Margutis," 3241 So. Halsted Street,
CHICAGO, ILLINOIS
Redaktorius-Leidėjas: Art. ir Komp. A. Vanagaitis.

Visus Speciališkus Vaistus ir Pirmiaus Išpildytus Receptus Budrevičiaus Vaistinėj
Dabar galima gaut pas—
Vernon Drug Co.
J. P. Buyniski, vedėjas
98 MILLBURY ST. — "LIETUVIŠKA APTIEKA"

Nėra Kito Tiesesnio Kelio Į Lietuvą arba Iš Lietuvos Į Ameriką Kaip Per
Klaipėdą
ANT
BALTIKOS AMERIKOS LINIJOS
Važiavimas su vienu iš B.A.L. Laivų per Klaipėdą prie dabartinių aplinkybių yra malonus ir visai keleivių nevargina.
KODEL LIETUVIAI VAŽIUOJA ANT ŠIOS LINIJOS?
1) Nepertraukiama kelionė iš porto į portą.
2) Nereikia trankytis geležinkeliais po svetimas šalis.
3) Lietuviškai galima susikalbėt su laivo patarnautojais.
4) Geras valgis ir mandagus patarnavimas.
5) Kasdieną judami paveikslai ir koncertai.
6) Išpildomi laivo orkestros, įvairųs žaislai, šokiai ir t.t.

KAINOS IŠ KAUNO
Trečia Klesa
$125.
Valdžios Taksos Ekstra

KAINOS Į KLAIPĖDĄ
Trečia Klesa $107.
Į abi pusi— $181.
Turistinė 3 klesa (arba buvusi II) klesa —— $122.00
Į abi pusi $203.50

Išplaukimai Laivų Iš New Yorko:
"LITHUANIA" — — — — — — Rugsėjo (Sept.) 18
"ESTONIA" — — — — — — — Spalio (Oct.) 6-tą

Su Įvairiomis žiniomis Kreipkitės į Vietos Agentą ar į Bendrovę:—
BALTIC AMERICA LINE
8 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.
Union Trust Bldg. Pittsburgh, Pa.
315 So. Dearborn Street, Chicago, Ill.